Tidskrift för **SCHACK**

Nr 7—8 • Juli—Aug. 1949 • Årg. 55

"Snilleblixt i schack"!

Konstnären och teckningsläraren Sigurd Jungstedt skänkte en tavla med detta motiv till mästerskapsturneringarna i Eskilstuna.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK 1949

Expedition: Drottninggatan 29 C, Stockholm. Postgirokonto 3973.
Annonsavdelningen: Telefon 31 67 22 (kl. 9—10).

Redaktör och ansvarig utgivare:
Erik Lundin, Alströmergatan 32, uppg. 8, 4 tr., Stockholm.
Telefon: 53 72 20 (kl. 9—11) 11 51 95 (kl. 12—13).

Problemavdelningen:
Bror Larsson, Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm.

Studieavdelningen:
A. Werle, Krukmakaregatan 38, nb. th., Stockholm.

Korrespondensturneringar:
Elis Hugolf, Timsforsvägen 2, Stureby.

PRENUMERATIONSPRIS: KR. 8: —.

Sveriges Schackförbunds Centralstyrelse.

Ordförande:
Advokat F. Rogard, Kungsträdgårdsg. 16, Sthlm, tel. 23 42 70.

Vice Ordförande:
Fabrikör J. E. Ekelund, Nygatan 66, Örebro, tel. 15 927.

Sekreterare:
Tjänsteman Z. Nilsson, Timmermansg. 45, Sthlm, tel. 44 12 69.

Skattmästare:
Civiling. Fritz Andersson, Drakenbergsgatan 47, Göteborg, tel. 16 60 81.

Övriga ledamöter:
Köpman Gösta Berg, Genvägen 40, Östersund.
Köpman P. O. Frank, Rutger Fuchsg. 1, Stockholm.
Körsnär Henrik Gawelli, Solbergsgatan 11, Jönköping.
Löjtnant Torsten Lundell, Dalregementet, Falun.
Lektor Hjalmar Mandal, Clemenstorget 4, Lund.
Avd.-chef Jean Mörby, Gluntgatan 7, Lidköping.
Herr Eric Olofsson, Klevgatan 1, Mölndal.

Suppleanter:
Affärschef John Backlund, Konsum, Vifstavarv.
Köpman Herman Söderborg, Nytorsgat. 36 A, Stockholm.

SCHACKKLUBBAR!

Förslag till klubbmärken, förtjänsttecken, medaljer och plaketter uppgöras kostnadsfritt.

SPORRONG & CO.

KUNGSGATAN 17 * STOCKHOLM 1
Telefon: Namnanrop "SPORRONG & CO."

Tidskrift för **SCHACK**

OFFICIELLT ORGAN FÖR SVERIGES SCHACKFÖRBUND

Nr 7—8 • Juli—Aug. 1949 • Årg. 55

F. I. D. E.-kongressen i Paris.

I strålande högsommarväder firade F. I. D. E. sitt 25-årsjubileum med kongress i Paris i mitten av juli. Förhandlingarna leddes av holländaren Alexander Rueb, som jämte fransmannen Vincent har största förtjänsten av förbundets bildande år 1924 och alltsedan dess varit förbundets president. Doktor Rueb hade redan förra året i Saltsjöbaden förklarat sig ha för avsikt att nedlägga sitt ämbete i samband med 25-årsjubiléet. I en tryckt minnesskrift, som doktor Rueb nu överlämnade till sina kollegor, skildrade han arbetet under de 25 åren och förklarade, att han ansåg sin uppgift fylld i och med framgången för hans strävanden att rekonstruera F. I. D. E. efter det andra världskriget. Doktor Rueb hyllades varmt för sitt arbete, med vilket han — enligt efterträdarens ord vid en minnesvärd avslutningsfest i Paris — inristat sitt namn i den internationella schackhistorien såsom dess störste gestalt. Doktor Rueb valdes enhälligt till F. I. D. E:s hederspresident.

Vid kongressen voro flertalet av de anslutna federationerna representerade. Härjämte märktes främst Botvinnik, som i egenskap av världsmästare är självskriven medlem av centralkommittén, och den för den äldre schackgenerationen i Sverige välkände stormästaren Bernstein, som är medlem av kvalifikationskommittén. Å efterföljande gruppbild äro tyvärr icke alla närvarande återgivna.

Alexander Rueb

Kandidatturneringen.

Den vid Saltsjöbadskongressen tillsatta 5-mannakommittén sammanträdde i Paris några dagar före kongressen i syfte att söka åstadkomma ett slutligt förslag att föreläggas kongressen. Kommittén var denna gång fulltaligt samlad med doktor Rueb som ordförande samt herrar Berman, Frankrike, Cole, Amerikas Förenta Stater, Ragosin, Sovjet-Ryssland, och Rogard, Sverige, såsom medlemmar. Efter övervägande av de aktuella skälen för och emot förslagen

från Argentina och Ungern beslöt kommittén rekommendera kongressen att förlägga kandidatturneringen till Ungern. Samtidigt uttalade kommittén som sin principiella uppfattning, att F. I. D. E:s stora turneringar böra växelvis avhållas i olika delar av schackvärlden och att det är särskilt önskvärt, att närmast följande interzonala turnering eller kandidatturnering hålles i Nord- eller Sydamerika. Kommittén föreslog särskilda åtgärder i syfte att åstadkomma de nord- och sydamerikanska stormästarnas deltagande i den nu förestående turneringen i Ungern. Kommitténs utlåtande, som på alla punkter var enhälligt, antogs av kongressen, varvid dock en betydande minoritet uttalade sig för att redan den första kandidatturneringen borde ha kunnat anförtros Argentina. Diskussionen i detta viktiga spörsmål fördes i vänskapligaste anda och rörde endast de rent praktiska skäl, som kunna anföras för de olika alternativen. Det förtjänar nämnas, att den sovjet-ryske chefsdelegaten före omröstningen oförbehållsamt förklarade, att samtliga sovjet-ryska spelare voro villiga att resa till Buenos Aires, därest majoriteten beslöt kandidatturneringens förläggande till Argentina. Efter omröstningen uttalades från olika håll den bestämda förhoppningen, att man genom samarbetet mellan de nordamerikanska och ungerska schackförbunden skall kunnat tillförsäkra sig deltagande av de nordamerikanska stormästarna Reshevsky och Fine. Argentinske stormästaren Najdorf, som på genomresa till Jugoslavien besökte kongressen dagen före omröstningen, hade därvid förklarat, att han för sin del hade möjligheter att deltaga

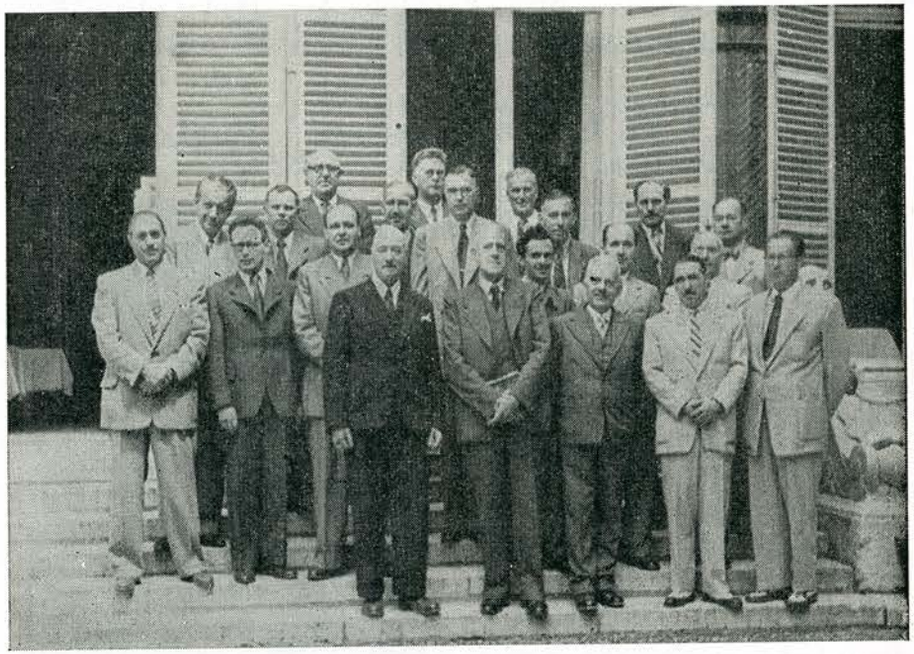

Från vänster till höger: Berman, Frankrike, Rogard, Sverige, Botvinnik, världsmästare, Posdnikov, Sovjet-Ryssland, Bernstein, Stalter, Luxemburg, Vincent, grundare av F. I. D. E., Ragosin, Sovjet-Ryssland, Meyer, F. I. D. E:s skattmästare, Euwe, som på särskilt uppdrag representerade Argentina, Rueb, F. I. D. E:s avgående president, Hajek, förvaltare av de permanenta fonderna, Wade, Nya Zeeland, Golombek, England, Woellmy, Schweiz, Dal Verme, Italien, van Steenis, Holland, Monte Corto, Spanien, Pellen, Portugal, Ilmakunnas, Finland, Ojeda, Spanien.

i kandidatturneringen oberoende av platsen för densamma. Den svenske stormästaren Ståhlberg har uttalat sig på samma sätt som Najdorf.

Kandidatturneringen kan av praktiska skäl icke börja förrän våren 1950. Förmodligen öppnas turneringen omkring den 15 april. Det slutliga avgörandet överlämnades till F. I. D. E:s president, som i samråd med det ungerska schackförbundet skall söka vidtaga de åtgärder, som äro lämpliga för att såvitt möjligt samtliga kvalificerade stormästare skola kunna deltaga.

Antalet deltagare i kandidatturneringen bestämdes slutligt till fjorton. Även om denna fråga hade tidigare stått strid, i det bl. a. från sovjet-rysk sida uttalats, att deltagarantalet borde begränsas på sätt man beslutat vid kongressen i Haag år 1947, då i reglerna för kandidatturneringen fastställts att deltagarantal av tio. Vid överläggningarna i Paris uppnåddes emellertid enighet om det högre deltagarantalet. Till Budapest inbjudas sålunda (i bokstavsordning) Boleslavsky, Bondarevsky, Bronstein, Euwe, Fine, Flohr, Keres, Kotov, Lilienthal, Najdorf, Reshevsky, Smyslov, Ståhlberg och Szabo. I händelse någon av de sålunda inbjudna spelarna uteblir, skola följande regler tillämpas:

Därest två eller fyra utebli, spelas turneringen med tolv resp. tio deltagare. Därest en eller tre utebli, erbjudes Trifunovic att deltaga för att åstadkomma ett jämnt deltagarantal. Skulle fler än fyra utebli, skall turneringen likväl spelas med tio deltagare, och inbjudas då ytterligare så många spelare från den interzonala turneringen i Saltsjöbaden, att antalet fylles. Givetvis inbjudas dessa ersättare i tur och ordning efter sin platssiffra i Saltsjöbaden.

Budapestturneringen, som tvivelsutan kommer att kunna betecknas som världens hittills främsta schackturnering, spelas i två ronder och beräknas draga en tid av minst sex veckor. Ifråga om betänketid och övriga tekniska detaljer torde man i stort sett komma att följa det i Saltsjöbaden förra året tillämpade systemet.

Frågan om deltagarantal i kommande kandidatturneringar blev även föremål för beslut. Den andra kandidatturneringen (år 1952 eller 1953) kommer att spelas med tio deltagare. Från och med den tredje kandidatturneringen kommer deltagarantalet att inskränka till sex.

Det manliga världsmästerskapet.

Alltsedan turneringen i London för nära hundra år sedan har man sökt åstadkomma internationellt erkända regler för världsmästerskapsmatcherna. Alla försök ha emellertid strandat å prestige- eller ekonomiska hänsyn, något som i sin tur givetvis har berott därpå, att avgörandet tillkommit de aktuella världsmästarna och världsmästerskapsaspiranterna utan att dessa behövt taga någon hänsyn till en internationell erkänd världsorganisation. I ett vältaligt anförande vid Pariskongressen förklarade nu Botvinnik, att detta »laglösa» tillstånd måste kunna bringas till slut i och med att hela den internationella schackvärlden numera erkänner F. I. D. E. såsom den bestämmande organisationen i alla gemensamma internationella schackangelägenheter. Botvinnik hade själv utarbetat ett förslag till regler för världsmästerskapet och förklarade, att han utfört detta arbete icke i sin aktuella egenskap av världsmästare utan fastmer i antagna egenskaper såsom a) exvärldsmästare, b) en å titeln aspirerande stormästare, c) en intresserad schackspelare i den stora åskådarmängden. Botvinniks förslag motsvarade den sålunda gjorda presentationen, i det förslaget utarbetats med synnerlig objektivitet. Kongressen tillsatte en underkommission under ledning av Folke Rogard samt med Botvinnik, Euwe och Golombek såsom ledamöter. Kommissionen lyckades — trots den tropiska hettan — under tre timmars arbete åstadkomma ett enhälligt förslag till kongressen, vilket påföljande

dag lika enhälligt antogs. Beslutet, som torde vara av största intresse för hela schackvärlden, kan i korthet refereras sålunda:

1. Vart tredje år anordnas en tävling om världsmästerskapet — antingen match eller turnering — enligt följande regler.

2. Segraren i FIDE:s kandidatturnering är (med nedan angivna undantag) berättigad att nästföljande år spela en *match* med världsmästaren om världsmästerskapet.

3. Därest världsmästaren icke kan försvara eller avböjer att försvara sin titel under året efter kandidatturneringen (oberoende av om anledningen härtill är av fullt ursäktligt slag såsom t. ex. sjukdom), skall världsmästerskapsmatchen i stället spelas mellan de båda mästare, som i kandidatturneringen erövrat första och andra pris.

4. Om åter segraren i kandidatturneringen icke inom angiven tid använder sin utmaningsrätt (likaså oberoende av anledningen härtill), spelas världsmästerskapsmatchen i stället mellan världsmästaren och den som erövrat andra pris i kandidatturneringen.

5. Om världsmästaren och segraren i kandidatturneringen (ävensom ex-världsmästaren i det i punkt 7) nedan angivna fallet) icke kunna enas om matchvillkoren, skall en världsmästerskaps*turnering* anordnas mellan världsmästaren, ex-världsmästaren och de som erövrat de båda främsta prisen i kandidatturneringen.

6. För det fall, att ex-världsmästaren deltager i kandidatturneringen och däri delar första platsen med en eller flera andra deltagare, skall ex-världsmästaren utan särspel vara berättigad att spela med världsmästaren om titeln.

7. Därest ex-världsmästaren antingen deltager i kandidatturneringen, men ej däri uppnår eller delar främsta platsen, eller överhuvud icke deltager i kandidatturneringen, skall han vara berättigad att inom en vecka efter det kandidatturneringen avslutats anmäla sig hos FIDE:s president i och för deltagande i en världsmästerskapsturnering med tre deltagare, nämligen världsmästaren, segraren i kandidatturneringen och ex-världsmästaren.

Anmärkning:

Ex-världsmästarens rättigheter enligt mom. 5—7 (med vilka man avsett att ersätta den rätt till revansch, som enligt sedvana ansetts tillkomma en ex-världsmästare) kunna endast utövas vid den världsmästerskapstävling, som följer närmast efter det ex-världsmästaren förlorat sin titel. Dessa rättigheter komma sålunda icke i betraktande vid den nu närmast förestående världsmästerskapstävlingen.

8. I händelse en resp. två spelare, som enligt ovanstående regler äro berättigade att deltaga i en världsmästerskapsturnering omfattande tre resp. fyra spelare, skulle utebliva från deltagande, vidtages icke någon åtgärd för remplacering. Skulle ytterligare vakans uppkomma, beslutar FIDE:s kongress om remplacering.

9. Därest världsmästaren i en världsmästerskapsmatch uppnår oavgjort resultat eller i en världsmästerskapsturnering delar första platsen med en eller flera av de övriga deltagarna, bibehåller han sin titel.

10. Rätten att organisera världsmästerskapstävling tillkommer i första hand världsmästarens hemlands schackförbund, därest världsmästaren själv deltager. Tidpunkten skall bestämmas med hänsyn bl. a. till de klimatiska förhållandena, så att dessa icke skola medföra något företräde för den ene eller andre tävlingsdeltagaren.

11. Världsmästerskapsmatch spelas med 24 partier. Då en av spelarna uppnått 12½ poäng, skall han emellertid förklaras vara segrare, och matchen skall kunna avslutas.

Världsmästerskapsturnering skall vara 10-rondig med tre deltagare och 6-rondig med fyra deltagare. Varje spelare skall sålunda i förra fallet spela tjugo partier och i senare fallet aderton partier.

12. Vid världsmästerskapstävling bör i regel spelas tre partier i veckan i sådan ordning, att oavslutade partier från varje rond fortsättas påföljande dag. De första fyrtio dragen skola göras å två och en halv timme, och partiet skall avbrytas efter fem timmars sammanlagd speltid. Avbrutna partier skola spelas med sexton drag i timmen. Ytterligare avbrott skall ske först efter sex timmars sammanlagd speltid, då alltså minst åttioåtta drag gjorts.

13. I världsmästerskapstävling skall varje deltagare ha rätt till tre förfall, därest han med läkarintyg kan styrka hinder genom sjukdom.

14. Varje deltagare i världsmästerskapstävling har rätt att använda en sekundant. Endast sekundanten har rätt att lämna biträde vid analys av avbrutna partier. Alla tvistefrågor avgöras av en överdomare, som har rätt att assisteras av en biträdande domare. Överdomaren och domaren skola tillhöra ett land, som icke är representerat genom någon av de i tävlingen deltagande.

15. I världsmästerskapsmatch utdelas såsom honorar 5.000 dollars till segraren och 3.000 dollars till den besegrade. I världsmästerskapsturnering skola utdelas priser till samtliga tre resp. fyra deltagare. Prissummorna skola vara 5.000, 3.000, 2.000 och 1.000 dollars.

Deltagare i världsmästerskapstävling, deras familjer, överdomare, domare och sekundanter skola åtnjuta fria resor till och från tävlingen och fritt uppehälle under densamma.

16. Federationerna i de länder, från vilka spelare skola deltaga i världsmästerskapstävling, böra senast sex månader före tävlingens början träffa överenskommelse om fördelning av kostnaderna och övriga frågor.

17. Alla frågor, som icke äro reglerade genom mom. 1—16 ovan, skola avgöras av FIDE:s kongress med två tredjedelars röstmajoritet.

Det kvinnliga världsmästerskapet.

Redan i Saltsjöbaden 1948 hade från sovjet-rysk sida framförts inbjudan att anordna en turnering om det efter Vera Menchiks bortgång vakanta kvinnliga världsmästerskapet. Av tekniska skäl hade man emellertid icke kunnat bestämt angiva tidpunkten. Ej heller kunde man i förväg bedöma, huruvida tillräckligt intresse förelåg för att åstadkomma en representativ världsmästerskapsturnering med deltagande från olika delar av schackvärlden. Emellertid hade ett stort antal deltagare anmälts, och vid kongressen i Paris förnyade den sovjet-ryske chefsdelegaten sin inbjudan. Man beslöt nu att turneringen skall spelas i Moskva med början i mitten av december 1949 och slut i mitten av januari 1950. Då Sovjet-Ryssland tvivelsutan har ett väsentligt större antal turneringsspelande damer än hela den övriga schackvärlden, medgavs arrangörerna att besätta fyra platser. För övriga anslutna federationer stå tolv platser till förfogande. Av de i Stockholmsturneringen år 1937 deltagande damerna väntas sex till Moskva, nämligen Clarice Benini från Italien, Sonja Graf-Stevensen från U. S. A., May Karff från U. S. A., Ingeborg Andersson-Helmertz från Sverige, Regina Gerlecka från Polen och Ingrid Larsen från Danmark. Av övriga starka namn utanför Sovjet-Ryssland kunna nämnas Chaude de Silans, fransk mästarinna, och Gisela Gresser från U. S. A.

Även om de sovjet-ryska damerna ha de största utsikterna i tävlingen, kan utgången icke anses given på samma sätt som under Vera Menchiks livstid. Hon deltog i sju kvinnliga världsmästerskapsturneringar med resultatet 77 vunna, 4 oavgjorda och ett förlorat parti, siffror som visa att hon på sin tid stod i en så fullständig särklass bland schackspelande damer, att varje tävlan kunde anses avgjord på förhand och därmed i viss mån intresselös.

Världsmästerskapen för lag.

Frågan om återupptagande av lagmästerskapstävlingarna föranledde ingående överläggningar, varunder från vissa håll uttalades, att FIDE tillvuxit och kunde väntas ytterligare tillväxa i sådan omfattning, att man av praktiska skäl borde övergå till ett cup-system med uttagningstävlingar i geografiskt åtskilda delar av schackvärlden. Häremot framfördes å andra sidan, att just dessa lagtävlingar utgjort ett utomordentligt medel för stärkande av den internationella schackliga sammanhållningen och för spelets popularisering. Den senare uppfattningen segrade i omröstningen, och man beslöt härefter att antaga en inbjudan från det jugoslaviska schackförbundet, som förband sig att anordna tävlingarna år 1950 å tidpunkt, som kommer att bestämmas av FIDE:s president i samråd med det jugoslaviska förbundet. Botvinnik, som under diskussionen uttalat sina sympatier för cupsystemet, föreslog att tävlingsprogrammet i Jugoslavien skulle ordnas på sådant sätt, att man endast undantagsvis behövde spela mer än en rond varje dag. Från Stockholmstävlingarna år 1937 erinrar man sig, att spelarna klagade över trötthet på grund av det koncentrerade tävlingsprogrammet, och uppenbarligen bör man nu söka åstadkomma de lättnader, som äro möjliga inom ramen för de medel, som kunna finnas till förfogande för detta ur ekonomisk synpunkt synnerligen omfattande arrangemang. Tävlingarna komma liksom tidigare att spelas med 4-mannalag. Eventuellt kunna de nyss omnämnda svårigheterna i viss mån lindras genom att varje förbund medgives att anmäla två eller flera reserver. Tidigare har endast en reserv tillåtits rycka in för att lätta de ordinarie spelarnas arbetsbörda.

Lagtävlingarna år 1952 skola enligt beslut å Paris-kongressen hållas i Helsingfors, där man som bekant samma år anordnar de olympiska idrottsspelen.

Ny zon i Europa.

Inom Europa ha hittills endast bildats två FIDE-zoner, sovjet-ryska zonen och nordiska zonen, den senare omfattande Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Frågan om zonindelningen av det övriga Europa har fått anstå; som bekant anordnades år 1947 i Hilversum i Holland en turnering, till vilken alla europeiska FIDE-länder utom Sovjet-Ryssland och de nordiska länderna inbjödos att sända representanter, men Hilversumturneringen var icke att betrakta såsom en zon-turnering i egentlig mening. Frågan togs i Paris upp till förberedande behandling inom centralkommittén, och man enades snart nog om att man icke kunde avvakta de tvivelsutan långvariga förhandlingar mellan de olika schackförbunden, vilka erfordrades för en uppdelning i flera nya europeiska zoner. Man föreslog därför — och kongressen beslöt — att av Europa utom Sovjet-Ryssland och de nordiska länderna bilda en enda zon. Beträffande Tyskland konstaterades — på grundval av en underkommission avlämnad rapport — att nyorganisationen ännu icke kommit så långt, att något för Tyskland representativt schackförbund kunde upptagas såsom medlem i FIDE. Av samma skäl står Tyskland ännu formellt utanför den nybildade europeiska zonen, men man förutsatte att enskilda tyska schackspelare (efter prövning i viss beslutad ordning) skulle kunna medgivas deltaga i den nya zonens turneringar. Det synnerligen maktpåliggande uppdraget att inför FIDE tjänstgöra såsom delegerad för den nya zonen uppdrogs åt fransmannen Berman, som i nämnda egenskap jämväl kommer att vara en av FIDE:s vice presidenter. Med hänsyn till det stora antalet framstående mästare i den nya zonen beslöts att de *två* främsta pristagarna i den nya zonens turneringar skola vara berättigade att deltaga i närmast följande interzonala turnering.

De internationella mästartitlarna.

Då FIDE:s auktoritet såsom högsta internationella schackmyndighet numera vunnit allmänt erkännande, beslöt kongressen i Paris förklara, att FIDE har att fastställa de regler, som skola gälla för erövrande av titlarna internationell stormästare och internationell mästare. Dessa frågor skola i första hand behandlas inom FIDE:s kvalifikationskommitté, men det slutliga avgörandet förbehålles FIDE:s kongress.

Redan vid Pariskongressen — där man endast behandlade förhållandena inom de till FIDE anslutna landsförbunden — fattades följande beslut:

1. Titeln internationell stormästare tillkommer följande spelare:

a) Världsmästaren Botvinnik.

b) Spelare, som äro berättigade att deltaga i FIDE:s kandidatturneringar, tills vidare alltså de till Budapest kvalificerade fjorton spelarna (se ovan under rubriken *Kandidatturneringen*), samt de spelare, som vid förfall för berättigade spelare deltaga i sådana turneringar och därvid uppnå lägst 50 vinstprocent.

c) Övriga mästare, som av ålder erkänts såsom internationella stormästare. Kvalifikationskommittén skall upprätta förslag till fullständig lista över dessa mästare att föreläggas kongressen år 1950. Emellertid förklarades redan i Paris, att följande spelare äro berättigade till titeln: Bernstein, Duras, Grünfeld, Löwenfisch, Mieses, Ragosin, Rubinstein, Tartakower och Widmar.

d) Segraren i en internationell turnering under förutsättning, att minst 70 procent av deltagarna i turneringen äro internationella stormästare, samt den, som under loppet av tre år två gånger erövrar andra pris i en sådan turnering.

2. Titeln internationell mästare tillkommer följanre spelare:

a) Spelare som deltaga i eller äro berättigade att deltaga i FIDE:s interzonala turneringar, tills vidare alltså samtliga deltagare i Saltsjöbadsturneringen 1948 (utöver de som enligt ovanstående bestämmelser vunnit titeln internationell stormästare) samt de spelare, som varit berättigade att deltaga i Saltsjöbaden men anmält förhinder, nämligen Denker, Eliskases, Kashdan och O'Kelly.

d) Övriga mästare, som av ålder erkänts såsom internationella mästare. Kvalifikationskommittén skall upprätta förslag till fullständig lista över dessa mästare att föreläggas kongressen år 1950.

c) Segraren i en internationell turnering under förutsättning, att minst 50 procent av deltagarna äro stormästare eller internationella mästare, samt den, som under loppet av tre år två gånger erövrar andra pris i en sådan turnering.

FIDE:s kongress skulle jämväl kunna fastställa regler för erövrande av ovannämnda titlar i och genom deltagande i *nationella* tävlingar. Den sovjet-ryska delagationen hemställde — under åberopande av den utomordentligt höga spelstyrkan i Sovjet-Ryssland — att mästare, som tre gånger deltagit i finalen om det ryska mästerskapet med ett deltagarantal ej överskjutande tjugo, skulle erhålla titeln internationell mästare. Denna framställning bifölls, och det förutsattes att FIDE:s kvalifikationskommitté skulle kunna med ledning av detta beslut förberedelsevis pröva liknande framställningar från andra landsförbund.

FIDE-bulletin.

Vid Paris-kongressen framfördes från flera håll tanken på utgivande av regelbundna meddelanden från FIDE innehållande upplysningar om FIDE:s egen verksamhet och därjämte viktiga nyheter om schacklivet i samtliga FIDE-länder. Frågan diskuterades ingående, men någon slutlig lösning kunde ej åstadkommas. Kongressen beslöt emellertid att en FIDE-bulletin skall utgivas fyra gånger om året och att FIDE:s president

skall vidtaga erforderliga åtgärder för beslutets förverkligande. Kongressen beslöt att bulletinens innehåll skall till alla delar granskas och godkännas av presidenten, innan bulletinen tryckes, samt att bulletinen skall utgivas å FIDE:s tre officiella språk, nämligen franska, ryska och engelska. Den sovjet-ryska delegationen åtog sig att utan kostnad ansvara för tryckning och distribution av bulletinens ryska upplaga, och från tjeckiskt håll förelåg ett erbjudande att jämväl ombesörja tryckningen å franska och engelska språken; den tjeckiske schackledaren Karel Opocensky utgiver sedan flera år den innehållsrika »*Bulletin International des Informations Echiquéennes*», som i stencilerade exemplar tillställes de till FIDE anslutna landsförbunden.

FIDE:s spelregler.

Omarbetningen av FIDE:s spel- och tävlingsregler kunde icke avslutas vid Paris-kongressen bl. a. enär engelsmannen Wood, som i årets mars och aprilnummer av »Chess» framlagt sitt förslag till nya regler, på grund av sjukdom var förhindrad att deltaga i kongressens arbete. Kongressen beslöt att utse en kommitté bestående av Wood från England, Louma från Tjeckoslovakiet och Ragosin från Sovjet-Ryssland. Kommittén skall sammanträda i Prag den 15 november 1949 och senast en månad därefter till FIDE:s president överlämna sin rapport över arbetet.

1950 års kongress till Danmark.

Dansk Skak Union lät till kongressen framföra ett erbjudande att anordna 1950 års kongress i Danmark. Denna inbjudan antogs med tacksamhet. Kongressen kommer att äga rum i juli månad, antagligen i den vackra badorten Bellevue strax norr om Köpenhamn.

FIDE:s presidium.

Förhandlingarna avslutades med val av president efter doktor Rueb, vilken — såsom i ingressen ovan anförts — beslutat draga sig tillbaka efter tjugofem års tjänst. Till efterträdare valdes Sveriges Schackförbunds ordförande, advokaten Folke Rogard. På förslag av den nyvalde presidenten utsågs härefter Sveriges Schackförbunds sekreterare, tjänstemannen Zandor Nilsson, till FIDE:s sekreterare. FIDE:s — och Sveriges Schackförbunds — adress är från och med den 1 september 1949 Kungsträdgårdsgatan 16, Stockholm.

Efter förhandlingarnas slut den 22 juli 1949 anordnade det franska schackförbundet en högtidlig avslutningsfest å Club de France, varvid doktor Rueb i ett högstämt anförande överlämnade ansvaret för FIDE:s fortsatta utveckling i sin efterträdares händer. Fransmannen Vincent skildrade vältaligt, huru frågan om bildandet av ett världsschackförbund uppkommit i sammanhang med olympiska spelen i Paris år 1924. Lördagen den 23 juli voro kongressens deltagare inbjudna till mottagning i Paris minnesrika stadshus, varvid tal höllos av stadsfullmäktiges vice ordförande Groussine å stadens vägnar, av doktor Rueb och advokaten Rogard å förbundets vägnar och av världsmäsatren Botvinnik, som gjorde sig till tolk för schackspelarna i alla länder.*)

F. R.

*) FIDE:s arbete efter det andra världskriget har tidigare skildrats i den nyvalde världsschackpresidenten Rogards artiklar i tidskriften år 1947 7—8, år 1948 6—7 och 8—9 och år 1949 6—7 samt i hans uppsats i boken om den interzonala Saltsjöbadsturneringen.

Red.

Till alla mina svenska schackvänner, som genom sina hälsningar gladde mig å min 50-årsdag, ber jag genom tidskriften få framföra ett hjärtligt tack.

Folke Rogard.

Arrangörstriumf vid Eskilstunakongressen.

De svenska schackkongresserna åtnjuter ett stadgat rykte både i Sverige och utlandet. Arrangörerna för Eskilstunakongressen bidrog att ytterligare befästa detta anseende. Full tillfredsställelse uttalades över tävlingslokalerna, sättet att delge resultaten, protokollen (märkta för tidskontroll), tillgång till förtäring inom lokalerna, överledaren och övriga funktionärer, inkvartering och kort sagt allt. Som därtill deltagarantalet var det största hittills i kongressernas historia framstår utan överdrift Eskilstunakongressen 1949 som en arrangörstriumf!

På minussidan kommer bl. a. missnöje med statuterna för landslagsklassen. Än kraftigare framträdde i första klassen, särskilt motviljan för Monrads system, där t. o. m. segrarna uttalar ett bestämt ogillande av detta. Inga klagomål kunde vi förmärka bland juniorerna över den för deras vidkommande osedvanligt betungande tävlingen. Men inte förty är det en annan fråga att ta under moget övervägande för att i en snar framtid kunna göra kongresstävlingarna till idéalarrangemang och efterlängtade träffar för rikets alla schackanhängare.

Kongressförhandlingarna för denna rikets 33:e kongress förlades till Stadshuset med början kl. 12 söndagen den 17 juli. Helmer Forsberg, den talangfulle och energiske själen bakom arrangemanget, tackade för visat förtroende och hälsade välkommen till Eskilstuna. Även staden hälsade styrelse, ombud och tävlande välkomna till Eskilstuna genom stadsfullmäktiges ordförande hr Bernhard Hellström. Hr Hellström trodde sig veta att schackspelet var tankegivande och bidrog till en kamratlig samvaro. Vidare att det även för en schackspelare kunde vara givande att träffa och tala med andra människor, särskilt som det nu finns så många andra problem att diskutera. Han ansåg att schackspelet till sin karaktär var mjukt och hoppades därför att Eskilstuna — enligt historien tillkommen av smeder och vävare — skulle vara en lämplig samlingspunkt för spelets utövare.

Härpå tog förbundsordföranden Folke Rogard till orda och tackade för de varma välkomsthälsningarna. Han uttryckte glädjen över att se denna elit av svensk ungdom samlad till kongresstävlingarna. Det ligger ett stort organisatoriskt arbete bakom, därtill mänskliga insatser, framhöll hr Rogard bl. a. Och uttalade slutligen förhoppningen att vi kommer att skilja oss med heder och beröm från detta uppdrag.

Flertalet programpunkter genomgicks snabbt och utan några meningsskiljaktigheter. Än i dag anser vi dock att den tidsödande uppräkningen av ombud kunde ske före förhandlingarnas början genom att ombuden åläggas anmäla sig för sekreteraren eller tävlingsledningen och att sekreteraren endast meddelar kongressen antalet ombud och röster som är representerade. Ett förhållande som påtalades redan 1946 i Motala.

Totala medlemssiffran i riksförbundet 1948—49 utgör 7,720. Ombuden representerade 7,310. Reducerad med 10 % för Stockholm, Göteborg och Mälardalen = 6,328.

Sammansättningen av styrelse för korr.-schacket godkändes liksom juniortävlingarna som ett återkommande evenemang.

Vid val av centralstyrelse blev det, sedan S. Krenzisky, Malmö, förts på förslag men avböjt kandidatur, omval över hela linjen: hrr Folke Rogard, Stockholm, ordf., J. E. Ekelund, Örebro, v. ord., Z. Nilsson, Stockholm, sekr., och Fritz Andersson, Göteborg, skattm. Övriga styrelseledamöter blev hrr Gösta Berg, Östersund, P. O. Frank, Stockholm, Henrik Gavelli, Jönköping, Torsten Lundell, Falun, Hjalmar Mandal, Lund, Jean Mörby, Lidköping, och Eric Olofsson, Mölndal. Även revisorerna hrr Hj. Holmkvist och Nils Ahlin, båda från Stockholm, fick nytt förtroende.

Delegerad i världsschackförbundet blev Folke Rogard, som desslikes tillsammans med J. E. Ekelund utsågs till ledamot i Nordiska schackförbundets styrelse. Representant i internationella Korrespondensschackförbundet blev Eric Larsson.

Att jämte ordf. justera dagens protokoll valdes hrr E. Hultgren och P. E. Högborg, Stockholm.

Ett nära nog enigt auditorium slöt upp kring centralstyrelsens projekt om allsvensk schackserie. Med resultatet från en liknande sådan för ögonen, det nuvarande omfattande tävlingsprogrammet och främst hur den ekonomiskt skall kunna genomföras — en fråga som redan nu lade sordin på stämningen — avvaktar vi med intresse dess fortsatta öde.

Frågan om höjda medlemsavgifter skulle vi vilja beteckna som en fortfarande ömtålig punkt. Ordföranden sade tydligt ifrån, att några ytterligare framställningar om extra beskattning icke kommer att utgå från centralstyrelsen så länge det är honom förunnat att sitta som dess huvudman. Vid kongressen i Stockholm 1947 hade styrelsen en gång för alla belyst den ekonomiska situationen. Han hopppades att medlemmarna själva snart nog måtte sätta sig in i förhållanden och genom sina ombud föreslå höjda medlemsavgifter, som är ett grundvillkor för att vi skall kunna vidmakthålla en representativ och effektiv schackorganisation och för att möta berättigade ekonomiska krav utan att nödgas tillgripa tiggeri.

Ingen av ombuden hade nu fullmakt att väcka motion i denna fråga, varför man nöjde sig med en diskussion. Majoriteten var nog enig om att en avgiftshöjning är nödvändig. Från Mälardalens sida uttalades allvarliga betänkligheter mot höjning under motivering att de mindre klubbarna skulle lämna förbundet vid en sådan åtgärd. Instämmande kom från Lektor Hj. Mandal, Lund, som genom sina besök bland småklubbarna hade bibringats samma uppfattning. Även hr Bergström, Medelpad ställde sig skeptisk inför höjning. Emellertid var en annan talesman från Skåne, Simon Krenzisky, Malmö, med på höjning, och uttalade vid ett senare tillfälle att han och säkert alla verkligt intresserade schackspelare gärna skulle betala 7 öre i veckan mot nuvarande 4 (!) för att bl. a. få vara med om en så angenäm upplevelse som denna schackkongress! Ordföranden kunde inte förstå att en merutgift av 50 öre — 1 krona per år skulle vara avgörande för en schackspelares existens eller dennes inställning till organisationen, då han bl. a. frivilligt iklädde sig 100-tals kronor för schackresor! Nej hur skall man kunna förstå detta utan att tro att vederbörande har en felaktig inställning till det spel de hänger sig åt och som skänker den så mycket gott! Ett betydelsefullt ord i vågskålen lades av hr Bäcklin, Stockholm, som framhöll att ifråga om svårighetsgraden hans klubb säkert stod i särklass. Den hade bildats av arbetslösa!! Men sedan medlemmarna fått arbete erlades alla skulder till klubben. Och nu betalar alla först och spelar sedan utan undantag! Hr Bäcklin ansåg att en merutgift av 1 kr. per år kunde inte inverka på de enskilda medlemmarnas existens men däremot vara av stor betydelse för förbundets fortsatta verksamhet!

I samband med den ekonomiska frågan riktades angrepp mot en klubb. — Då det helt säkert inte rör sig om en enstaka lokal företeelse utelämnar vi både angriparen och skottavlan. — Kontentan var att klubben redovisar för färre antal medlemmar än den i verkligheten har! Försvararen anförde att medlemsmatriklarna var ofullständiga och ibland kunde uppta medlemmar som avlidit och andra som endast sporadiskt besökte klubben och ej erlade någon avgift. Hr Åhman, Göteborg, trodde att hans förbund hade en effektiv kontroll genom att ett ombud från varje klubb var med och granskade matriklarna. Ordföranden förklarade, att frågan om »fusk» inte hade kommit till centralstyrelsens kännedom. Men om bevis för oegentligheter skulle kunna frambringas, var styrelsen beredd att obönhörligen bestraffa, om så skulle vara med uteslutning, den felande klubben — stor eller liten!

Till sist förelåg en motion från Mälardalens schackförbund om ändring av stadgarnas bestämmelser för nedflyttning av spelare. Sedan ordföranden förklarat att det kanske var mindre välbetänkt att efter så kort tids praktiska erfarenheter ändra stadgarna, yrkade motionärernas talesman, hr Olle Carlberg, Örebro, att ärendet måtte vila till nästa års kongress. Så kom ett säkerligen oöverlagt inpass av hr Sune Hjorth, Uppsala, som framhöll att han inte fått kännedom om detta ärende före kongressen (!), att han ansåg motionen borde utgått på remiss till alla förbund in extenso än som nu skedde i utdrag och att han ogillade förbundsstyrelsens sätt att så snabbt avfärda denna fråga! Ett klavertramp av den annars duktige uppsalabon! Ty det blev snart klarlagt av bl. a. Mälardalens ordförande, att motionen mycket snabbt kommit på remiss även till det underförbund Hjorth tillhör! Principfrågan om en motion måste gå på remiss i orginaluppställning eller i utdrag förutsätter vi att centralstyrelsen har klart för sig vilket. Om vidare styrelsen förvanskat innehållet eller undanhållit underförbunden viktiga delar av skrivelsen så tycker vi rent neutralt att det åvilat i främsta rummet motionärerna att protestera mot styrelsens förfaringssätt. Då oss veterligen så icke har skett eller skedde vid kongressen, framstår hr Hjorths utfall som ren lapsus! Det tog några extraminuter att uppläsa motionen in extenso och centralstyrelsens yttrande, varpå församlingen enhälligt gick med på hr Carlbergs bordläggningsyrkande.

Enhälligt beslut blev det att acceptera inbjudan från Kristianstad att förlägga nästa års kongress dit. En attack från Lund att övertaga detta värd- och arrangörskap blev resultatlös. Vi kanske skulle säga tyvärr försent hade lundensarna uppptäckt att de som schacksammanslutning fyller 50 år 1950! Annars vet man aldrig!

Mot slutet av de 4½ timmar förhandlingarna varade tunnades församlingen av, då spelet om några minuter skulle börja för många bland ombuden.

L. Bohmgren.

Kristian Sköld blev årets sverigemästare.

Trots att ett par av våra främsta mästare, bland dem titelinnehavaren Folke Ekström, ej deltog i tävlingen om Sverigemästerskapet, samlade denna tolv deltagare. Ur schacklig synpunkt hade det givetvis varit lyckligast, om turneringen kunnat genomföras enligt internationell praxis och följaktligen kommit att omfatta elva ronder. Detta hade varit möjligt, om man börjat två dagar tidigare, men tyvärr beslöt förbundsstyrelsen att genomföra turneringen på traditionsenligt svenskt sätt, d. v. s. en vecka. Spelarna uppdelades i två grupper, och de två bäst placerade i varje grupp gingo vidare till finaltävlingen, där den tidigare poängen ej räknades och varje deltagare spelade endast tre partier!

Man får hoppas, att kommande års tävlingar om Sverigemästerskapet ej äga rum efter samma riktlinjer. Dessa inverkar ofördelaktigt på spelets kvalitet — ett nederlag

Kristian Sköld.

får alltför lätt ödesdigra konsekvenser, och partierna blir därför på samma gång försiktigt och nervöst spelade. Dessutom blir det alldeles för litet träning för de mästare, som sedan skall representera Sverige i internationella uppgifter.

I första gruppen vann Sune Hjorth en klar och välförtjänt seger, sedan han slagit Danielsson i ett starkt genomfört parti. Stockholmaren lyckades emellertid rädda sig till segrargruppen genom en ilsken slutspurt, med segrar över Inge Johansson och Ekenberg. Den sistnämnde var inte i form — oträningen lyste igenom — men Inge Johansson var en angenäm bekantskap och gav flera prov på en lika snabb som säker uppfattning. Han nådde samma poäng som Danielsson men föll liksom Lundin offer för de kuriösa särbestäm-

melserna — Danielsson fick företräde genom sin seger över Johansson. Då det är fråga om ett stort antal deltagare och partier, kan det vara både logiskt och praktiskt att låta det inbördes resultatet avgöra mellan två spelare, som nått samma poäng, men i miniatyrturneringar är detta ej fallet; om A. förlorar mot B. i första ronden, måste han, då endast fem ronder spelas, på de fyra följande taga 1½ poäng mer än B. — en nästan omänsklig uppgift!

I andra gruppen spelade Henrik Carlsson solidast, Lundin briljantast och Sköld aggressivast. I sin offensivlusta förleddes den senare ett par gånger att taga för stora risker, men schackgudinnan Caissa såg med välbehag på hans djärva företag och utsände hjälptrupper, då faran var som störst. Tävlingens viktigaste parti stod mellan Sköld och Lundin. Den sistnämnde hade segern inom räckhåll, men samtidigt måste man komplimentera Sköld för hans eleganta och kraftiga utnyttjande av Lundins avgörande misstag — se partispalten!

Som redan nämnts, blev Lundin eliminerad enligt särbestämmelserna. Han hade i likhet med Carlsson och Sköld 3½ poäng och visade i ett par fall, att han alltjämt tillhör den internationella eliten; det var därför ytterst beklagligt, att han ej gick vidare till segrargruppen. Till saken hör, att Lundin några veckor före kongressens början föreslagit, att finaltävlingen skulle omfatta sex man!

Under stor spänning började den avgörande fyrmästarturneringen. Sune Hjorth ansågs nog efter sitt goda spel i förtävlingen ha de bästa chanserna, och han fick som svart i ett sicilianskt parti ett klart övertag mot Henrik Carlsson, sedan denne genom ett förbiseende förlorat bonde. Göteborgaren gjorde visserligen det bästa möjliga av situationen, men då partiet efter fem timmars spel avbröts föreföll Hjorths seger vara en tidsfråga.

Under tiden hade Sköld tagit fram sitt allra bästa spel mot Danielsson, som timma efter timma hölls i en gastkramning av vår kraftige polisman. Visserligen är Danielsson specialist på dåliga ställningar och svåra situationer — han har en rik erfarenhet av dylika —, men i avbrottsställningen var han i större förlustfara än någonsin.

Partierna slutfördes ej, förrän andra ronden avverkats. I denna blixtrade Danielsson till och utspelade Hjorth med kraft och elegans, under det att Henrik Carlsson förde en tynande tillvaro i ett spanskt parti mot Sköld, som spelade med obarmhärtig effektivitet och vann snabbt.

De från första ronden avbrutna partierna fick sedan en överraskande utgång. Sköld förbisåg en vinstfortsättning mot Danielsson, vilken sedan, hal som en ål, gled ur greppet och gjorde remi. Samma resultat fick partiet Hjorth—Carlsson; den förre hann nog aldrig hämta sig från nederlaget mot Danielsson.

Då sista ronden började, var således poängställningen: Danielsson och Sköld 1½, Hjorth och Carlsson ½. Danielsson spelade svart mot Carlsson, Sköld svart mot Hjorth. Under det att partiet Carlsson—Danielsson gick i försiktighetens tecken och redan efter ett par timmars spel togs för remi, levererade Hjorth och Sköld en kamp på liv och död, varvid den sistnämnde visade prov på stor kallblodighet och genom ett starkt positionellt kvalitétsoffer ställde motståndaren inför problem, som snart blev honom övermäktiga.

Skölds seger är en kampviljans och idérikedomens triumf och betecknar samtidigt den sympatiske stockholmarens hittills största framgång. Han är en prydnad för svenskt schack, och som han har ett brinnande intresse för spelet, är det ingen risk för att han skall vila på sina lagrar.

Danielsson har gjort en god »come-back», och även om hans energi och spelglädje ej är densamma som förr, är han alltjämt en god tillgång för Sverige i internationella matcher. Hans begränsade spelöppningsrepertoar innebär en svaghet, och en tids intensiva teoretiska studier skulle nog öka hans effektivitet.

Henrik Carlsson har en fin positionsuppfattning men spelar för vekt och omständigt. Hans dåliga träningsmöjligheter är nog en bidragande orsak härtill.

Hjorth har gått framåt sedan föregående år men behärskar ännu ej den svåra konsten att samla sig efter ett nederlag. Det vore intressant att se honom och Sköld i någon internationell turnering.

De landslagsspelare, som ej lyckats kvalificera sig för segrargruppen, spelade två tröstturneringar. (Lundin och Kust avstod från deltagande.) Skarp visade överraskande god form, och Inge Johansson hör otvivelaktigt till vår elit. Däremot var såväl Ekenberg som Åhman ur slag, och Olle Nilsson gjorde sig ej rättvisa. Karlin har förlorat säkerheten i spelet, troligtvis endast temporärt.

G. Ståhlberg.

Landslagsklassen, grupp 1.	1	2	3	4	5	6	Poäng
1. S. Hjorth, Örebro	—	1	½	½	1	1	4
2. G. Danielsson, Stockholm	0	—	1	1	½	1	3½
3. I. Johansson, Malmö	½	0	—	1	1	1	3½
4. B. Ekenberg, Växjö	½	0	0	—	½	½	1½
5. K. Kust, Stockholm	0	½	0	½	—	½	1½
6. E. Åhman, Göteborg	0	0	0	½	½	—	1

Landslagsklassen, grupp 2.	1	2	3	4	5	6	Poäng
1. K. Sköld, Stockholm	—	½	1	½	1	½	3½
2. H. Carlsson, Göteborg	½	—	½	½	1	1	3½
3. E. Lundin, Stockholm	0	½	—	1	1	1	3½
4. G. Skarp, Göteborg	½	½	0	—	1	½	2½
5. O. Karlin, Lund	0	0	0	0	—	1	1
6. O. Nilsson, Eskilstuna	½	0	0	½	0	—	1

Bakom mästarklassens kulisser.

Gustaf H. Andersson, Karlstad, hemförde segern i grupp 1 efter en serie goda partier. Troligen den enda skönhetsfläcken sattes i sista ronden mot Åkerblom, där vinst eller i varje fall remi låg inom gott räckhåll för Avestabon. Hur som helst stod Martin Johansson beredd att överta segern eller spela om mot Andersson. Nu stannade Martin från Hedemora med efternamnet Johansson på andra plats. Han omgavs med en slags favoritatmosfär före tävlingarna. (Inte parfym utan segertippad). Och det tycker vi ej var malplacerat. Hans friska och sunda spel är i allmänhet farligt för motståndarna men också någon gång för honom själv. Så var fallet mot trean Eriksson, Stockholm, ett annat starkt namn. Hur denna kamp kunde sluta remi tillhör säkert spelets mystik. I varje fall var det ingen fredlig stormästarremi! Och hur det gick till när Martin erhöll sin enda nolla och Åkerblom sin enda etta ser också besynnerligt ut så här på avstånd. Ännu mera kuriöst synes jumbomannens enda seger mot treans enda nederlag. Fram för bevis! Fyran »Alex» både spelade och skrev bra. Åkerbloms omtalade nederlag mot segraren blev hans enda under tävlingen. Bra gjort med så lite träning. Hygglig debut av Sundqvist. Magnusson ej i bästa form. Zetterkvist föll igenom mot slutet.

Allan Bergqvist, Stockholm, stod för bravaden att vinna grupp 2 och omspelet om uppflyttning i landslagsklassen. Började blygsamt med nederlag mot Appelqvist och remi mot Nilsson på de tre första partierna. Vann gruppfinalen mot Werle, även om den senare just i detta parti inte uppvisade sitt bästa kunnande. Appelqvist tog andra pris. Startade förkrossande med 3½ poäng på fyra! Tog framgångarna såväl som de bittra nederlagen med behärskat lugn. Det var länge sedan vi såg honom så till sin fördel. Willborg trea på samma poäng. Färgstark (utan att vara neger för det) men ojämn. Sedan följde Allan nr 2, problemisten Werle. Sammanlagt tre nederlag och fyra segrar i följd med snudd på den

femte och gruppsegern! Hävlade väl sin omstridda mästarvärdighet. Unga oldboy Nilsson, Malmö, belade hedersamt femte plats. Tog 2½ poäng mot tättrion! En s. k. pristagardödare! Och först härefter kom en av gruppens större favoriter, Stockholmsmästaren Sven Kjellander med en sund och vacker spelföring. Startade förtroendeingivande. Led ett regelrätt nederlag mot Malmgren — Uppsalabons säkert bästa prestation — fick två nollor till, och så var den dagen förstörd. Malmgren, tillsynes ej i bästa kondition, visade endast i ett par partier prov på sitt bästa kunnande. Sällskapet tydligen för hårt för debutanten Johansson från Ludvika.

Sven Carlsson, Västerås, var nog klaraste favoriten i såväl gruppen som mästarklassen. Han vann också säkert gruppen med remi mot 2:an, 3:an och 7:an. I övrigt bara vinster. Tvåan Delang föreföll inte vara i bästa kondition. Inte förty lade han i dagen ett starkt och finurligt spel, undgick nederlag och hotade allvarligt att vinna gruppen. Backlund, ett annat starkt mästarnamn, satte en plump i protokollet mot jumbomannen. Eljest bra. Fyra blev Svensson Falköping på fyra segrar och lika många nederlag! God debut i det svåra sällskapet! Ömsom vin och ömsom vatten, i spelet naturligtvis, skulle man kunna säga om femman Lindberg. Så två göteborgare, Cederlind Karlskoga och sist i sällskapet Granlund, Långhyttan.

I första omspelet mot Bergqvist såg man inte så mycket av Anderssons tidigare visade spelstyrka. Vi fick intrycket att B. vann en aning lättvindigt. Annat blev det i mötet Bergqvist—Carlsson. Även om Carlsson inte verkade lika säker som förut, så blev det dock hårda kämpatag. Vem som hade bästa chanserna är inte så lätt att så här på avstånd avgöra. Alltnog, Bergqvist vann och går upp i landslagsklassen. Bergqvists spel är enkelt och okonstlat. Han är ingen ungdom i schackgården, en försynt och sympatisk spelare, som säkert har allas lyckönskningar med sig på vägen uppåt.

Facit: missnöje med olika stora grupper. Botemedel: reserver att stoppa in vid behov eller frivilligt avstående från deltagande av någon eller några.

Kuriosum: Ledarna i grupp 2 Appelqvist och Kjellander led dubbelnederlag i torsdagens dubbelronder! Werle tog samtidigt dubbelpoäng! Dalmasen Åkerblom ryckte gruppsegern från dalmasen Johansson genom sin ena vinst under tävlingen, som samtidigt blev Johanssons enda nederlag! Forna tiders tal om att lagspel skulle förekomma i kongressturneringarna liksom att släkten inte längre skulle vara värst, håller inte streck!

Pax.

Kring tävlingarna.

Hr Ekelund Örebro beklagade sig att deltagarna i juniorklassen kallade honom Fabrikör Ekelund» — då jag heter »Jacob!» Ett tecken så gott som något på sann demokrati och verklig kamratanda!

*

En annan historia från Överledaren »Jacob» och hans mellanhavande med juniorerna. En av ynglingarna inlämnade protokoll på ett parti som tagits remi efter c:a 12 drag. Då Jacob påpekade att så inte fick ske före 30 drag med undantag för dragupprepning kom svaret blixtsnabbt: Jodå, för det har vi sett i Saltsjöbadsboken!

*

Sven Carlsson, Västerås håller troligen rekordet ifråga om flitigaste kongressdeltagande: 21 tävlingar! Starkt hotad av hrr Erik Wadling Eskilstuna (20) och Olof Kinnmark Köteborg.

*

Fru Ingeborg Helmertz var i egenskap av ensam kvinna — och desslikes en söt sådan — en stor publikattraktion. Lite motigt i portgången ,men en briljant spurt med bland annat segrar mot tätmännen och andra pris, som likaväl kunde varit första. I dec.—jan. är hon inbjuden att tävla om världsmästerskapet för damer i Moskva.

*

Signaturen Bom i StD gjorde en hygglig debut i klass II. Cyklade varje dag melllan

(Forts. å sid. 172.)

Resultat.

Mästarklassen, grupp 1, Eskilstuna.	1	2	3	4	5	6	7	8	Poäng
1. G. Andersson, Karlstad	—	½	½	1	1	½	½	1	5
2. M. Johansson, Hedemora	½	—	½	½	0	1	1	1	4½
3. G. Eriksson, Stockholm	½	½	—	½	½	1	1	0	4
4. H. Alexanderson, Göteborg	0	½	½	—	½	½	1	1	4
5. A. Åkerblom, Avesta	0	1	½	½	—	½	½	½	3½
6. H. Sundqvist, Fagervik	½	0	0	½	½	—	½	½	2½
7. G. Magnusson, Stockholm	½	0	0	0	½	½	—	1	2½
8. M. Zetterkvist, Örebro	0	0	1	0	½	½	0	—	2

Mästarklassen, grupp 2, Eskilstuna.	1	2	3	4	5	6	7	8	Poäng
1. A. Bergqvist, Stockholm	—	0	½	1	½	1	1	1	5
2. O. Appelqvist, Stockholm	1	—	1	0	0	½	1	1	4½
3. B. Willborg, Långshyttan	½	0	—	1	0	1	1	1	4½
4. A. Werle, Stockholm	0	1	0	—	1	0	1	1	4
5. J. Nilsson, Malmö	½	1	1	0	—	½	0	0	3
6. S. Kjellander, Stockholm	0	½	0	1	½	—	0	1	3
7. H. Malmgren, Uppsala	0	0	0	0	1	1	—	1	3
8. K. Johansson, Ludvika	0	0	0	0	1	0	0	—	1

Mästarklassen, grupp 3, Eskilstuna.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Poäng
1. S. Carlsson, Västerås	—	½	½	1	1	1	½	1	1	6½
2. H. Delang, Stockholm	½	—	½	1	½	1	1	½	1	6
3. G. Backlund, Stockholm	½	½	—	1	½	½	1	1	0	5
4. A. Svensson, Falköping	0	0	0	—	1	1	0	1	1	4
5. L. Lindberg, Stockholm	0	½	½	0	—	½	½	1	1	4
6. K. Johansson, Göteborg	0	0	½	0	½	—	1	½	1	3½
7. O. Aronsson, Göteborg	½	0	0	1	½	0	—	½	0	2½
8. S. Cederlind, Karlskoga	0	½	0	0	0	½	½	—	1	2½
9. G. Granlund, Långshyttan	0	0	1	0	0	0	1	0	—	2

Pristagare i klass I.

Grupp 1:

1. N. Hoffner, Kumla (vann omspelet) 5½
2. B. Häggqvist, Stockholm 5½
3. M. Nehlin, Heby 5
4. S. Hjärtsson, Eskilstuna 4½

Grupp 2:

1. G. Lundh, Gävle 6
2. E. Hultgren, Stockholm 5
3. E. Forssgren, Rättvik 5
4. J. Westberg, Stockholm 5
5. Robert Eriksson, Eskilstuna 4½

Grupp 3:

1. A. Fridh, Malmö 7
2. K. E. Gannholm, Alva 6½
3. R. Utuste, Lidköping 5
4. H. Gustafsson, Sandviken 4½

Grupp 4:

1. R. Goode, Kristinehamn 7
2. Arne Eriksson, Stockholm 6
3. G. Sandberg, Umeå 5½
4. Åke Svensson, Lerum 5

Grupp 5:

1. Å. Stenborg, Eskilstuna (vann omsp.) 5½
2. T. Lindgren, Stockholm 5½
3. K.-G. Pettersson, Bergvik 5
4. E. Forsberg, Nässjö 4½

Pristagare i klass II.

Grupp 1:

1. G. Bruce, Ankarsrum 6½
2. G. B. Johansson, Norrtälje 6
3. E. Andersson, Eskilstuna 5½
4. I. Bäcklin, Stockholm 5

Grupp 2:

1. B. Larsson, Lerum 6
2. E. Bengtsson, Köping 5
3. V. Skalin, Vara 5
4. N. Jerrefalk, Stockholm 5

Grupp 3:

1. S. Samuelsson, Stockholm 6
2. L. Knuutinen, Kristianstad 6
3. G. Lindström, Fristad 5
4. R. Grahn, Fagervik 4½

Grupp 4:

1. S. Schlin, Södertälje 6
2. M. Malmberg, Visby 5½
3. Nils Granlund, Eskilstuna 5½
4. O. Eriksson, Stockholm 5

Grupp 5:

1. G. Robert, Eksjö 6½
2. A. Lindbäck, Sundsvall 5½
3. H. Eriksson, Borlänge 5
4. H. Larsson, Hörsne 5

Grupp 6:

1. S. Halling, Kumla 6½
2. G. Eriksson, Hörsne 6½
3. E. Carlsson, Sjuntorp 6½
4. E. Ekman, Ljungsbro 5

Grupp 7:

1. J. Wesche, Stockholm 6½
2. I. Andersson, Kungsgården 5½
3. N. Stenqvist, Vara 5
4. H. Sundqvist, Stockholm 5

Grupp 8:

1. E. Friberg, Göteborg 7
2. A. Andersson, Stockholm 6½
3. H. Persson, Gävle 5½
4. H. Andersson, Linköping 5

Grupp 9:

1. A. Hildebrand, Uppsala 6½
2. N. Henriksson, Filipstad 6
3. F. Karlsson, Göteborg 6
4. G. Pettersson, Gävle 4½

Grupp 10:

1. W. Svensson, Säffle 6
2. I. Helmertz, Stockholm 5½
3. Bertil Brogren, Göteborg 5
4. G. Berg, Stockholm 5

Grupp 11:

1. G. Olsson, Stockholm 7
2. G. Hellman, Västervik 6½
3. J. Pettersson, Söderhamn 5
4. S. Simonsson, Vara 4½

Grupp 12:

1. A. Svensson, Lerum 6
2. B. Ahlgren, Limhamn 5½
3. L. Olsson, Stockholm 5½
4. L. Bergner, Marmaverken 5

Grupp 13:

1. S. Härwell, Malmö 7½
2. N. Strömgren, Stockholm 5
3. S. Pettersson, Ljungsbro 4½
4. O. Almqvist, Västervik 4½

Grupp 14:

1. H. Sjögren, Karlsborg 6½
2. S. Olsson, Stockholm 4½
3. B. Nilsson, Uppsala 4½
4. N. Friberg, Solna 4
5. G. Roos, Eskilstuna 4

Grupp 15:

1. R. Andersson, Fristad 6½
2. B. Skoglund, Stockholm 6
3. J. Karlsson, Eskilstuna 5½
4. G. Ferm, Karlsborg 5½

Något om de fem nya mästarna.

Nils Hoffner, Kumla, 38 år, Skoarbetare.

Startade 1929, jumbo i klass II! Deltagit i 7 kongresser med genomgående goda resultat. 9 klubbmästerskap. Delat 2—4 med Sven Carlsson och Olle Nilsson i Mälardalsmästerskapet. Bra resultat i samma förbunds lagtävlingar. Har haft goda träningsmöjligheter. Ej särskilt hemmastadd i teori. Deltagit en gång i korr.-schack.

Årets grupp den hårdaste och jämnaste han mött. Utmärkta arrangemang. Gillar ej Monrads system. Bättre alla mot alla. Kommer igen!

Gunnar Lundh, Gävle, 35 år, Köpman.

Deltog i kongressen första gången 1944. Delad seger med Goode i nordiska 1948. Varit distriktsmästare i Västerbotten och mångfaldig Gävlemästare. Mött flera kända mästare i lagtävlingar, goda resultat. Flitig korr.-spelare. Lite svårigheter att få tid för schack. Sommaren bäst. Väl bevandrad i teorien, särskilt Colle.

Anser klass I hårdare år från år. Svåraste motståndare Westberg, Stockholm. Förlorade figur mot Forsgren i sista partiet men satte sitt sista hopp till anfallet och lyckades. För få ronder. Gärna fler dubbelronder och alla mot alla. Dåliga träningsmöjligheter. Kommer med säkerhet igen.

Anton Fridh, Malmö. 29 år. Ingenjör.

Startade 1937 i kongressen. Malmömästare 1948. Deltagit i flera lagtävlingar mot Danmark och i andra matcher. Känner lite till om teorien. Har ännu ej prövat korr.-schack. Pressande att ligga i toppen.

Royal Goode, Kristinehamn. 35 år. Entrepenör.

Började spela schack vid 7 år ålder. Deltagit i flera kongresser sedan 1933 med många andraplaceringar. 2 DM. Medelpadsmästare. Tagit alla klubbmästerskap. Mycket korr.-schack. Konkurrensen hård. Särskilt svårt mot Arne Eriksson Stockholm och Åke Svensson Lerum. Bland den absolut bästa kongress han deltagit i. Tycker inte alls om Monrads system. Bättre grupp på 10 och alla mot alla.

Åke Stenborg, Eskilstuna. 23 år. Ingenjör.

Två gånger Eskilstunamästare. Deltagit fyra gånger i Mälardalsmästerskapet med delat 2—3 pris som bästa resultat. Goda träningsmöjligheter i förbundet och särskilt mot Olle Nilsson. Har ej spelat korr.-schack. Bristfälliga teorikunskaper. Gått i kvällsskola sista åren och haft svårigheter med tiden.

Hårda partier i kongressen. Monrads ej lyckat. Bättre alla mot alla. Anser ej sitt spel så märkvärdigt!

L. B.

Boken om Saltsjöbaden

kan ännu erhållas för 15 kr. av Tidskrift för Schacks Prenumeranter. Inbetalning å postgiro 3973.

Boken har rönt vackra erkännanden och synes fullt upp ha motsvarat även högt ställda förväntningar. Utförlig recension i ett följande nummer.

Avslutningen.

Till avslutningsbanketten med prisutdelning på det pampiga stadshotellet hade samlats omkring 200 personer. Bland deltagarna märktes många kända schackpersoner och andra som begett sig till staden för att delta i finalen.

Sedan Helmer Forsberg hälsat välkommen tog förbundsordföranden, advokat Folke Rogard till orda och hyllade i ett spirituellt och livligt uppskattat tal kvinnan med särskild adress till enda deltagande damen i tävlingarna Ingeborg Helmertz. Så övergick han till världsschackförbundet, där han som bekant blivit nyvald president, och redogjorde för det viktigaste inom detta arbetsfält från krigets slut och intill den nu avslutade Pariskonferensen.

Slutligen riktade hr Rogard några erkänsamma ord om sin föregångare, dr Rueb, vars 25-åriga arbete i världsschackförbundet för att samla och ena världen kring den renaste sysselsättning som överhuvud står oss till buds var dikterat av ädla och ideella syften. Något annat kommer inte att kunna sägas om mig, slutade talaren.

I hr Rogards sällskap från Paris befann sig Finlands schacköverhuvud, direktör Ali Ilmakunnas, som gav uttryck för sin glädje och tacksamhet över att ha blivit i tillfälle att bevista en svensk schackkongress. — Sådana stora tävlingar har vi inte i Finland, sade talaren bl. a. men trodde sig likväl kunna draga nytta av vad han här sett. Han framhöll vidare att förhandlingarna i Paris hade givit vackra löften för framtiden på det internationella schackets område. Frånsett de fördelar och förpliktelser vår anslutning till FIDE för med sig, tyckte talaren att ett närmare samgående mellan de Nordiska länderna på schackets område vore både önskvärt och passande, Anförandet rönte starkt bifall.

Bland talarna märktes vidare överledaren fabrikör Jacob Ekelund, som tackade spelarna för ett genomgående trevligt och sportmannamässigt uppträdande. Skulle hårda ord fällts någon gång, så berodde detta mera på att både jag och spelarna befunnit sig i tidsnöd än ond avsikt, sade den numera riksbekante och genompopuläre överledaren.

Advokat Rogard delade sedan ut Sveriges schackförbunds diplom till John Hedin, som varit med att arrangera bägge eskilstunakongresserna. — Sveriges schackförbunds diplom är en mycket sällsynt utmärkelse, sade hr Rogard, och vi utdelar det i dag endast till en person, trots att många måhända förtjänat att få det. När vi nu ger den gamle schackkämpen John Hedin detta diplom innesluter hyllningen för honom även ett tack till ESS, som så fint skött sina åligganden under denna kongress.

Folke Ekström höll ett trevligt kåseri och erinrade bl. a. om skillnaden i det kvinnliga inslaget vid kongresser nu och för 25 år sedan. Även då fanns bara en kvinna med, sade talaren. Men hon placerades i ett avskärmat hörn bland mästarna, och hennes motståndare fick i tur och ordning ta plats bakom skranket. Om man lyckades bra mot denna kvinna, visste man ej efteråt om man betraktades som bödel eller människa! Så gav han sin efterträdare Kristian Sköld några välmenta råd och honom tillkommande priser.

Hr Calle Nilsson talade å konkurrenternas, Eskilstuna allmänna SS, vägnar, uttryckte sin stora glädje och beundran över att ESS på ett så briljant sätt gått i land med en tillsynes nära nog hopplös uppgift, och erinrade i slutet av sitt tal om stiftaren av Sveriges Schackförbund, Ludvig Collijn. Så humoristen Anders Boström, tacktal och löften av den nykorade Sverigemästaren att göra sitt bästa i sin nya och ansvarsfulla ställning. Sällskapets förre ordförande hr Gunnar Bohlin levrerade ett kort och vackert tal innan Simon Krenzisky som siste talare höll ett spirituellt blixttal, som bl. a. innehöll en elegant kick off för höjning av medlemsavgiften.

Så återstod ett drygt arbete för hr Rogard med biträde av hrr Ekelund och Fritz Andersson att länsa prisbordet på dess vackra och värdefulla dekorering och se till att envar fick vad var honom beskärt. Och så rullade kvällstågen iväg med lejonparten deltagare, de flesta med försäkran att uppenbara sig i Kristianstad nästa år, bättre rustade än någonsin.

Elbe.

Folke Rogard hyllad.

Folke Rogard blev varmt och uppriktigt hyllad av schackfolket på sin 50-årsdag. Styrelsekamrater i Sveriges schackförbund, med vice ordf. J. E. Ekelund i spetsen, uppvaktade med en magnifik silverbricka. Stockholms schackförbund presenterade jubilarens port-

Fr. v.: Ståhlberg, Rogard, Magnusson, Lundin, Collett, Frank, Söderborg, Modin, Påhlman, Jubilaren har just mottagit Stockholms schackförbunds gåva.

Folke Rogard och Viveca Lindfors beundrar Tidskrift för Schacks jubileumspresent, som överlämnas av Erik Lundin. Mannen med de hornbågade är J. E. Ekelund, Örebro.

rätt, målat av konstnärinnan Gertrud Löfgren, samt en ståtlig adress med tusentalet namn på medlemmar i stockholmsklubbarna. Tidskrift för Schack överlämnade ett praktfullt schackspel. Bland övriga uppvaktningar märktes representanter för Mälardalens schackförbund och ett flertal av huvudstadens schacksammanslutningar. Även från förbund och klubbar runt om i landet och från grannländerna kom det hedersbevisningar.

Jubilaren blev föremål för ytterligare hyllningar vid en subskriberad schackmiddag i den »interzonala miljön» i Saltsjöbaden. Högtidstalet hölls av förre förbundsordf. Erik Olson.

Nordiska Schackförbundet.

Nordiska Schackförbundets styrelse sammanträdde den 30—31 juli under Folke Rogards ordförandeskap å hans landsställe Backa i Stockholms skärgård. Närvarande voro från Danmark F. K. Willumsen, från Finland Ari Ilmakunnas, från Island Baldur Møller, från Norge A. Kraglund samt från Sverige Rogard och Jacob Ekelund.

Reykjavik-kongress 1950. Det isländska schackförbundet hade inkommit med inbjudan till nordiska mästerskapstävlingar i Reykjavik sommaren 1950. Denna inbjudan antogs enhälligt. Tävlingen i landslagsklassen kommer att gälla såväl nordenmästerskapet som FIDE:s zonmästerskap. Segraren blir alltså berättigad att deltaga i FIDE:s interzonala turnering år 1951.

Arni Snaevarr ordförande i nordenförbundet. Enligt Nordiska Schackförbundets stadgar skola ordförande- och sekreterarposterna beklädas av representanter från det land, som erhållit uppdrag att anordna närmast följande kongress. Folke Rogard och Jacob Ekelund överlämna den 1 oktober 1949 sina uppdrag såsom ordförande resp. sekreterare i nordenförbundet till Arni Snaevarr resp. Gudmundur Arnlaugsson i Reykjavik.

Ari Ilmakunnas vice-president i FIDE. Folke Rogard meddelade vid sammanträdet, att han såsom numera FIDE:s president har att nedlägga sin befattning som delegerad för FIDE:s nordiska zon. Till efterträdare utsågs Ari Ilmakunnas, som i denna egenskap jämväl kommer att fungera såsom en av FIDE:s vice-presidenter.

Av utrymmesskäl kommer den utförligare redogörelsen för Nordiska Schackförbundets styrelsesammanträde att anstå till ett senare nummer av tidskriften.

F. R.

(Forts. fr. sid. 166.)

tävlingarna och Torshälla, skrev, radiotalade, spelade tennis; en populär mångfrestare!

*

1.257 personer uppges ha erlagt entré. Inte så illa under en sommarskön semestervecka!

*

Konstnären och tekningsläraren S. Jungstedt var en annan populär herre vid kongressen och i hemstadens schackkretsar. Hade nedlagt ett omfattande arbete vid förberedelserna, var allestädes närvarande med råd och hjälp och var upphov till vinnaren av mästarklassens hederspris, den stiliga och orginella tavlan: en s. k. »Snilleblixt i schack».

*

Prissamlingen representerade stora värden inte minst tack vare alla förnämliga hederspris. Många erhöll verktyg av smedstadens bästa fabrikat, kanske för att de skulle stå bättre rustade till en annan gång, eller »hamra på» som de börjat. Juniorsegraren fick ett salongsgevär — jämte en lektion i vapenövning framme vid »honnorsbordet» — troligen för att han skall lära sig att skjuta till måls även i fortsättningen och sikta högre!

*

Kongresserna är numera så trivsamma att många tyckte det var vemodigt att skiljas efter en veckas hårt arbete! Fylleriförseelser bland schackspelarna synes numera vara bannlysta.

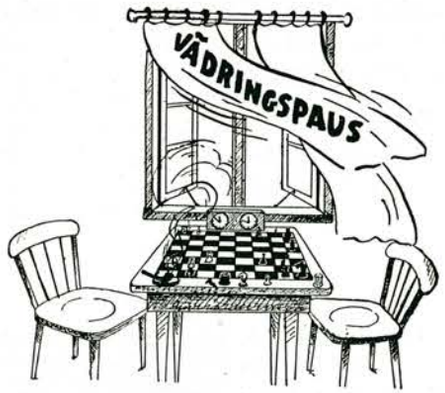

Schackspelets popularisering.

Några synpunkter med anledning av Eskilstunakongressen.

Det är glädjande att kunna konstatera, att en form av tävlingsschack här i landet, nämligen de årligen återkommande SM-turneringarna, gått stadigt framåt, inte bara i kvantitativt utan också i kvalitativt hänseende. I fråga om förstklassiga arrangemang torde årets eskilstunakongress innebära en hittills ouppnådd höjdpunkt. Det var inte bara en perfekt service med en och annan liten fyndig nyhet som bättre protokoll, högtalaranläggning o. dyl. till deltagarnas gagn och fromma. Framför allt hade det på olika vis sörjts för att allmänheten under hela SM-veckan försågs med rikhaltigt och färskt nyhetsmaterial.

Tack vare att en speciell presstjänst upprättats, överflödade ortstidningarna av fängslande och påpassliga tävlingsreportage i såväl ord som bild. För åtskilliga andra svenska landsortstidningar hade det ordnats med privat nyhetsförmedling, då närmast med tanke på resp. bygderepresentanters tävlingsinsatser. Vad stockholmstidningarna beträffar, hade åtminstone två av dem förmånen att få sakkunnigt referat från ingen mindre än stormästaren Gideon Ståhlberg.

Att allt detta varit ägnat att hos allmänheten sprida intresset för schack, torde vara obestridligt. En tanke, som i detta sammanhang ligger snubblande nära, är denna: Varför har de journalistiska möjligheterna i allmänhet så litet beaktats, när det gäller *lokalt* schack? Det är undertecknads bestämda uppfattning, att det svenska schacklivet skulle ha en mångdubbelt större omfattning, om de lokala tävlingarna fördes fram på ett helt annat sätt i ortspressen. Medlemssiffrorna i klubbarna skulle springa kraftigt i höjden och våra kassörer landet runt skulle få den tillfredsställelsen att se föreningarnas postgirokonton fullare än någonsin!

Nu kanske någon invänder, att det vore nog bra, om det kunde förekomma litet mer schackreportage i tidningarna, men det är så få chefredaktörer, som är intresserade av schack, och förresten är det pappersbrist för närvarande. Ja, det är nog sant, att vi inte har många schackspelande tidningsutgivare, men finns det bara en god penna, som kan stå för referaten, går det nog att få in schacklig nyhetsmaterial, även om man måste konkurrera litet med idrotten om spaltutrymmet. Ofta går det nog t. o. m. att få vanligt korrespondentarvode för arbetet.

Det händer ju ofta, att det i en tidning förekommer en s. k. schackspelt. För det mesta torde denna mer eller mindre oregelbundet utkommande spalt ha ett ganska magert och slentrianmässigt innehåll och huvudsakligen inskränka sig till ett eller annat problem, något saxat parti (vanligen utan den ringaste anknytning till ortens schackliv) eller helt enkelt några torra resultatsiffror.

Vi skulle nog kunna komma överens om, att denna journalistik behöver ersättas av något nytt. Var och varannan säsong anordnas det i landets många schackklubbar turneringar, i vilka kampen i högsta klassen ofta kan anses gälla ortsmästerskapet. Hur skulle det vara, om det utsåges en referent, vars uppgift det skulle vara att varje spelkväll studera partier, samla intryck och resultat från dessa tävlingar och under nattens lopp inlämna manus till ortstidningens redaktion? Av det hela skulle det åtminstone kunna bli en tvåspaltig artikel av 30 raders längd med rubrik, underrubrik och fetstilsparti på tidningens idrottssida. Schackspalten skulle kunna reserveras för lokala partier och schacknytt i kåseriform.

Det är klart, att det inte går att driva fram schacklivet hur långt som helst med enbart journalistiska medel. En sådan sak som anordnandet av lärokurser torde vara i det närmaste lika viktigt. Men pressen har i

våra dagar alltför stor betydelse för att få försummas. Att världens intressantaste tankespel inte skulle kunna populariseras, så att det behärskas av en var hundrade svensk, är ett barockt påstående. Det borde ge oss en tankeställare, att schackspelet t. o. m. i ett land som Sovjetunionen, vars anseende som kulturnation inte är så värst stort, fått en ställning, som väl kan jämföras med idrottens.

Sune Hjorth.

Elis Hugolf 50 år.

Ingenjör Elis Hugolf fyller den 30 augusti 50 år. Ett kärt tillfälle att hylla en populär »befälhavare» i den svenska schackarmén. Som ledare för det nationella korrespondensschacket intar Hugolf en mycket betydelsefull ställning i det organisatoriska. Det är en åtskilligt krävande uppgift, som i särdeles hög grad fordrar intresse, idealitet och uthållighet. Deltagarantalet i korrespondensturneringar ökar oavbrutet och räknas numera i många hundratal. Elis Hugolf är utan jämförelse den som står i direkt personlig kontakt med det största antalet schackvänner. Brevtillströmning liksom hans utgående post är ständigt av imponerande omfattning. Att år efter år föra det hela vidare är en kraftprestation; och den utföres ändå i det tysta och i en säregen obemärkthet.

Visserligen har nu uppfunnits något, i korthet kallat Sveriges Schackförbunds Korrespondensschackkommitté, som möjligen syftar till att lätta Hugolfs arbete. Det skulle dock inte förvåna om det bär därhän att han i stället får ännu drygare uppgifter. Och vad vore denna kommitté egentligen värd utan sin fasta förankring vid Hugolfs person?

Ur Hugolfs egen meritlista kan summariskt anföras, att han från 1917 tillhörde Stockholms södra schacksällskap, där han erövrade första pris i klass I. I Sk Rockaden blev han medlem 1927, tog klubbmästerskap samt var ordförande i fem år. Initiativtagare till Eriksdals schacksällskap 1937 och dess ordförande till 1946. Ordförande i Sveriges korrespondensschackförbund 1940—46, därefter ledare av Tidskrift för Schacks korrespondensturneringar. Själv god korr.-spelare, seger i klass I 1945—1946. Deltagit i korr-olympiaden samt i landskamper, bl. a. mot England och Holland.

"P. A." 60 år.

Disponent P. A. Gustafson fyllde den 5 aug. 60 år. Stockholms schackförbund har sedan många år i »P. A.» haft en rivande och rätlinjig medarbetare med rent förbluffande energi och arbetsvillighet. Tusentals schackspelare har lärt känna och uppskatta honom som tävlingsledare. Hans röst är välgörande klar och bestämd — »nu sätter vi i gång klockorna . . . nu tar vi tio minuters paus... nu går vi hem...» I sin egen klubb, Västermalms schackklubb, har P. A. en position som något av allt i allo. Hans intresse att även själv, när tillfälle gives, få spela lätta partier, är lika intensivt som hans ambition för schacket i stort.

P. A. Gustafson är huvuddelägare i AB Silkemanufaktur i Stockholm. Han kan ståta med äran att vara en av de få pionjärerna för konstsilkeindustrin här i landet. I unga dagar hade han under en följd av år anställningar inom textilindustrin i Tyskland och Amerika.

Då P. A. Gustafson tillsammans med ingenjör Jonas Jonsson i Vansbro hade planer för framställning av konstsilke klara, anmälde sig en mängd intresserade finansiärer, som var villiga att medverka vid starten av AB Svenskt konstsilke. Denna började sin verksamhet i Borås 1918. Det initiativ, som P. A. Gustafson då tog, blev grunden till den svenska konstsilkesindustrin. Denna omfattar nu flera fabriker i landet, vilka har en produktion tillräcklig för såväl landets eget behov som för export av konstsilkesvaror.

Partier

Från kongressen i Eskilstuna.

5907. Holländskt parti.

Landslagsklassens segrargrupp.

	K. Sköld.	S. Hjorth.
1.	d2—d4	e7—e6
2.	c2—c4	f7—f5
3.	g2—g3	Sg8—f6
4.	Lf1—g2	Lf8—b4†
5.	Lc1—d2	Lb4—e7

En av Aljechin införd manöver, som dock icke har teoretikerns fulla förtroende.

6.	Sb1—c3	0—0
7.	Sg1—f3	d7—d6
8.	0—0	Dd8—e8
9.	Sf3—e1	— —

En intressant positionell omplacering, som endast har nackdelen, att den ger svart väl fria händer, Mera aggressivt var 9. Db3.

9.	— —	Sb8—c6
10.	d4—d5	Sc6—e5
11.	b2—b3	Se5—g6
12.	d5×e6	c7—c6
13.	Lg2—h3?	— —

Vit förbereder det följande avbytet, varigenom den vita kungsflygeln, kännbart försvagas.

13.	— —	Lc8×e6
14.	e2—e4	De8—d7
15.	e4×f5	Le6×f5
16.	Lh3×f5	Dd7×f5
17.	Dd1—f3	Df5—d7
18.	Se1—d3	d6—d5!

Svart tar nu hand om initiativet.

19.	c4×d5	c6×d5
20.	Ta1—d1	Ta8—c8
21.	Df3—g2	Dd7—f5
22.	Ld2—e 1	Sf6—e4

Sköld spelar energiskt på kungsangrepp.

23.	Sc3—e2	Df5—h5
24.	f2—f3	Tc8—c2
25.	Kg1—h1	Le7—d6
26.	Se2—f4	

Ställning efter 26. Se2—f4.

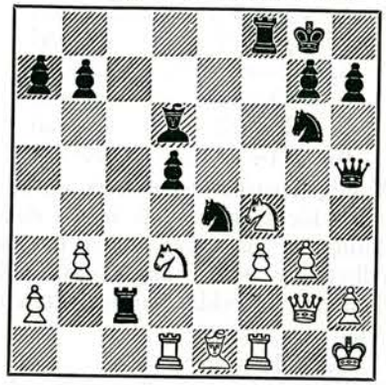

26.	— —	Ld6×f4!

Ett välberäknat kvalitetsoffer, som svart omsorgsfullt förberett.

27.	Dg2×c2	Lf4×g3
28.	Dc2—g2	Lg3—d6

Svart har visserligen endast en bonde för den offrade kvalitén, men vits figurer är olyckligt posterade, och hans kungsställning är svag.

29.	h2—h3	Dh5—f5
30.	Dg2—g4	Df5—f6
31.	Tf1—g1	— —

Ett försök av vit att befria sig, som är dömt att misslyckas.

31.	— —	Df6×f3†
32.	Dg4×f3	Tf8×f3
33.	Kh1—g2	— —

Vit har ej något tillfredsställande försvar.

33.	— —	Tf3×d3!
34.	Td1×d3	Sg6—f4†
35.	Kg2—f3	Sf4×d3
36.	Le1—h4	Sd3—e5†
37.	Kf3—g2	Se5—g6
38.	Lh4—d8	Sg6—f4†

39. Kg2—f3 Sf4×h3
40. Tg1—c1 Sh3—g5†
41. Ld8×g5 Se4×g5†
42. Kg3—g4 Sg5—e6
Uppgivet.

(Anm. av G. Ståhlberg i A. B.)

5908. Sicilianskt parti.

Landslagsklassens segrargrupp.

K. Sköld.	G. Danielsson.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	d7—d6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	a7—a6
6. Lf1—e2	e7—e5

Vanligen spelas detta drag, då svart i stället för a6 gjort Sc6, men i denna ställning är manövern minst lika användbar, ty svart kan sedan välja mellan att utveckla damsprigaren till c6 eller d7.

7. Sd4—b3

Det är svårt att avgöra, om springaren står bäst på b3 eller f3. I det senare fallet försvåras genomförandet av d6—d5 på grund av vits tryck mot e5.

7. — — Lc8—e6
8. Lc1—g5 Lf8—e7
9. Dd1—d2 Sb8—d7

Se anmärkningen till svarts sjätte drag!

10. f2—f3 d6—d5!

Därmed befriar svart sitt spel och blir kvitt den »efterblivna» bonden på d6.

11. e4×d5 Sf6×d5
12. Lg5×e7 Sd5×e7
13. Sc3—e4 0—0
14. 0—0 Dd8—b6†
15. Tf1—f2 h7—h6

Svart öppnar en säkerhetsventil och förhindrar samtidigt Sg5.

16. Dd2—d6 Db6×d6?

Ett allvarligt positionellt misstag, som ger vid ett klart övertag, ty i slutspelet har vit bondemajoritet på damflygeln och erövrar den viktiga d-linjen. Det rätta vore 16. —, Sc6, med lika chanser.

17. Se4×d6 b7—b5
18. Ta1—d1 Le6×b3
19. a2×b3 Sd7—c5
20. Le2—f1 Tf8—d8
21. Tf2—d2 Ta8—a7

Svart måste som följd av det förhastade dambytet kämpa med svårigheter. På 21. —, Td7 hade följt 22. Sf5!, T×d2. 23. S×e7†, Kf8. 24. Sg6†, f×g6. 25. T×d2.

22. b3—b4 Sc5—e6
23. Sd6—f5! Td8—c8
24. Sf5×e7† Ta7×e7
25. c2—c3 Tc8—c6
26. Lf1—d3 g7—g6
27. Ld3—e4 Tc6—b6
28. Td2—d6 Tf6×d6
29. Td1×d6 Se6—c7
30. b2—b3 Kg8—f8
31. g2—g4 Ta7—e6
32. Td6—d7 Te6—e7
33. Td7—d1 Te7—e6
34. c3—c4 b5×c4
35. b3×c4 Te6—b6
36. Td1—d7 — —

Där kunde vit genom bondeoffret 36. c5 ställt svart inför en svårlöst uppgift, ty hans fribonde hade då bundit de svarta huvudpjäserna och det vita tornet trängt in på sjunde linjen. Även den av Sköld valda vägen ger honom goda vinstchanser.

36. — — Sc7—e6
37. Td7—b7 Tb6×b7
38. Le4×b7 — —
38. — — Se6—c7
39. Kg1—f2 Kf8—e7
40. Kf2—e3 f7—f5

Enda möjligheten.

41. g4×f5 g6×f5
42. Lb7—c8 Ke7—f6
43. h2—h4 Kf6—g6

Svarts försvarsmaner äro nu ytterst begränsade.

44. Ke3—d3 Kg6—f6
45. Kd3—c3 h6—h5

Efter detta drag är svart klart förlorad. Fortsatt passivt försvar genom 45. —, Kg6 borde ha försökts, ehuru vit även i denna variant haft stora vinstmöjligheter.

46. Kg3—d3 — —

Efter att ha behandlat slutspelet förträffligt till denna punkt, inleder Sköld nu en förfelad manöver, som kostar honom segern. Det rätta var 46. Kb3, Kg6. 47. Lb7!, Kf6. 48. Ka4, e4. 49. f×e4, f4. 50. e5†, K×e5. 51. Lf3, och vit bör vinna.

46. — — Kf6—g6
47. c4—c5 Kg6—f6
48. Kb3—c4 e5—e4!
49. f3×e4 f5×e4
50. Kc4—d4 e4—e3

Denna möjlighet har Sköld tydligen förbisett.

51. Kd4×e3 Sc7—d5†
52. Ke3—d4 Sd5×b4
53. Kd4—c4 a6—a5
54. Lc8—b7 Kf6—e5
55. Lb7—f3 Sb4—a6
56. c5—c6 Ke5—d6
57. Lf3×h5 Kd6×c6
58. Lh5—e2 Kc6—d6
59. h4—h5 Kd6—e7
60. Kc4—d5 Ke7—f6

Remi.

(Anm. av G. Ståhlberg.)

5909. Spanskt parti.

Landslagsklassen, grupp 2.

K. Sköld.	E. Lundin.
1. e4,	e5
2. Sf3,	Sc6
3. Lb5,	Sf6

En fullt korrekt, lugn och säker fortsättning. I partiet H. Carlsson—E. Lundin (första ronden)följde: 4. 0—0, S×e4. 5. Te1, Sd6. 6. S×e5, Le7. 7. La4, S×e5. 8. T×e5, 0—0. 9. d4, Sc4. 10. Te1, d5 med gott spel för svart.

4. De2, Le7 5. 0—0, d6
6. c3,

Att föredra är genast d4.

6. —, 0—0 7. d4, Ld7
8. Sbd2, e×d 9. c×d4, a6

Om nu La4 så S×e5!

10. Lc4, Lg4 11. d5, Se5
12. h3, Lh5

Med avsikt att komplicera spelet; enklare vore L×f3 jämte S×c4.

13. g4, S×c4 14. S×c4, Lg6
15. Sfd2, c6 16. f4, h6
17. f5, Lh7

Vit har kunnat genomföra sin plan att stänga in svarts löpare, men på bekostnad av sin utveckling. Hans ställning är sårbar.

18. Dg2, e×d5 19. e×d5, Tc8!
20. b4, Te8 21. Lb2, b5
22. Se3, Db6 23. Df2, Ld8!
24. Tfe1, Se4 25. S×e4, T×e4
26. Sg2

Ställning efter 26. Sg2.

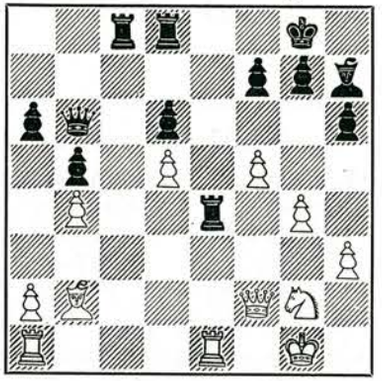

I denna ställning gör sig svart skyldig till ett ödesdigert fel. Den skenbart obetydliga löparen på h7 hade på en given signal i triumf störtat fram och spridit förödelse i fiendelägret: 26. —, L×f5! 27. g×f5, Tc2! 28. D×b6 (28. Ld4, T×d4!), L×b6† 29. Kh1, T×e1. 30. T×e1, T×b2 och svart vinner; eller 27. T×e4, D×f2† 28. K×f2, L×e4 med vinställning för svart. Men signalen kom inte, och löparen döms till overksamhet — ett tragiskt löparöde!

26. —, Tc2?? 27. Ld4!, T×f2
28. L×f2!

Naturligtvis! Svart hade endast räknat med 28. T×e4 och ville därpå briljera med 28. —, Te2! (Detta leder vid närmare påseende endast till remi: 29. Tae1!, T×e1† 30. S×e1, D×d4†! 31. T×d4, Lb6 etc.).

På textdraget måste han i stället ge två torn för damen och får ett direkt förlorat spel.

28. —, Db8 29. T×e4, Lf6
30. Tae1, Le5

P. 30. —, Kf8 kan följa 31. e3 och svart är i en egendomlig dragtvångsställning; 31. —, Le5. 32. T×e5! och vit vinner.

31. T×e5!

Avgörandet. Understödd av torn, löpare och springare fäller vits fribonde utslaget i några drag.

31. —,	d×e5	32. Lc5,	f6
33. d6,	Db7	34. Td1,	Dd7
35. Se3,	Kf7	36. Sd5,	g6
37. Sb6,	Dd8	38. d7,	g×f5
39. Sc8,	f×g4	40. Lb6,	Dg8
41. d8D		Uppgivet.	

5910. Sicilianskt parti.

Landslagsklassen, grupp 2.

	E. Lundin, Stockholm.	**O. Nilsson,** Eskilstuna.
1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sg1—f3	d7—d6
3.	Sb1—c3	Sb8—c6
4.	Lf1—b5	— —

En ganska ovanlig fortsättning, som Lundin specialiserat sig på.

4. — — e7—e5

Härigenom förhindrar svart visserligen d2—d4 men prisger punkten d5. Sundare var 4. —, Dc7 eller 4. —, g6.

5. d2—d3 h7—h6

En tempoförlust, varigenom vit får ett klart utvecklingsförsprång.

6.	Sc3—d5	Sg8—f6
7.	c2—c3	a7—a6
8.	Lb5—a4	Lc8—d7
9.	0—0	Sf6×d5
10.	e4×d5	Sc6—e7
11.	La4—b3	Se7—g6
12.	d3—d4	— —

Vit söker givetvis öppna spelet för att komma till angrepp mot den svarta kungsställningen.

12.	— —	c5×d4
13.	c3×d4	e5—e4

Enda möjligheten.

14.	Sf3—d2	f7—f5
15.	Sd2—c4!	— —

Förfelat vore 15. f3 på grund av 15. —, e3, åtföljt av f5—f4.

15. — — b7—b5?

Nödvändigt var 15. —, h5, ehuru vit även då haft det överlägsna spelet.

16. Dd1—h5 Ke8—f7

Ställning efter 16. —, Ke8—f7.

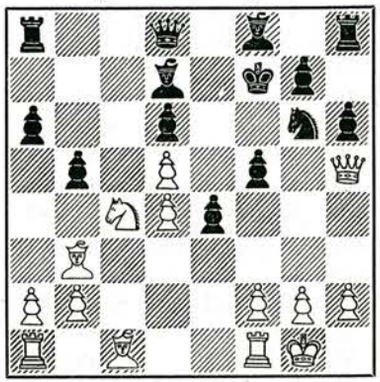

17. Sc4—e5†! — —

Denna möjlighet har svart tydligen ej tagit med i räkningen.

17. — — d6×e5

18. d4×e5 Dd8—h4

Svart är redan räddningslöst förlorad.

19.	d5—d6†	Ld7—e6
20.	Dh5×f5†	Kf7—g8
21.	Lb3×e6†	Uppgivet.

På 21. —, Kh7 avgör 22. Lf7.

(Anm. av G. Ståhlberg.)

5911. Sicilianskt parti.

Mästarklassen, grupp 1.

	M. Johansson, Hedemora.	**H. Sundqvist,** Fagervik.
1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	d2—d4	c5×d4
4.	Sf3×d4	Sg8—f6
5.	Sb1—c3	d7—d6
6.	Lf1—e2	e7—e6
7.	0—0	Lf8—e7
8.	Lc1—e3	a7—a6
9.	f2—f4	Dd8—c7
10.	Dd1—e1	0—0
11.	Kg1—h1	Lc8—d7
12.	De1—g3	Ta8—c8
13.	Ta1—d1	

Vit har nu en idéaluppställning — dock brukar den inte ge ett sådant snabbt resultat som i detta parti.

13. — — Kg8—h8

14. a2—a3

Var det detta stilla drag som förledde svart till en olycklig manöver?

14. — — Sc6—a5?

Spelbart var 14. —, S×d4 jämte Lc6.

15. e4—e5! Sf6—d5

Tvunget var 15. —, Sg8, medan däremot 15. —, Se8 kan få samma svar som i partiet.

Ställning efter 15. —, Sf6—d5.

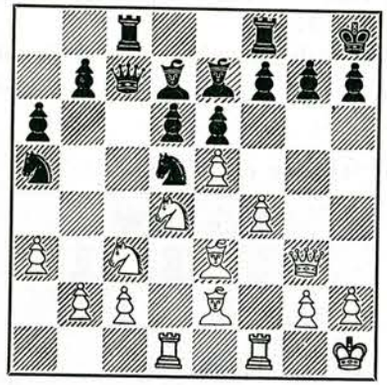

16. Sd4—f5!

Att behöva råka ut för slikt mitt på ljusa dagen är mindre angenämt!

16.	— —	e6×f5
17.	Sc3×d5	Dc7—d8
18.	Le3—b6	Dd8—e8

19. Lb×a5 och efter ännu några drag gav svart upp.

5912. Damgambit.

Mästarklassen, grupp 2.

	S. Kjellander, Stockholm.		**H. Malmgren,** Tierp.
1. d4,	d5	2. c4,	e6
3. Sc3,	Sf6	4. Lg5,	Le7
5. e3,	Sbd7	6. Sf3,	0—0
7. Tc1,	c6	8. Ld3,	h6
9. Lh4,	d×c4	10. L×c4,	b5
11. Ld3,	a6		

Svart använder ett av den österrikiska mästaren Klein på 1930-talet infört försvarssystem, om vars korrekthet meningarna är delade.

12. 0—0

Det för svart farligaste draget är 12. a4. I ett parti Ståhlberg—Capablanca, Margate 1936, följde 12. —, b×a4. 13. S×a4. Da5. 14. Sd2, Lb4. 15. Sc3 med bättre spel för vit.

12. —, c5 13. e4

En tveeggad fortsättning, ty svart kommer åtminstone för tillfället i besittning av punkten e5 och får ett gott figurspel. Mera ställningsenligt är 13. De2.

13. —,	c×d4	14. S×d4,	Lb7
15. Te1,	Se5	16. Lb1,	Db6
17. Lg3,	Ld6!		

Ställning efter 17. —, Le7—d6!

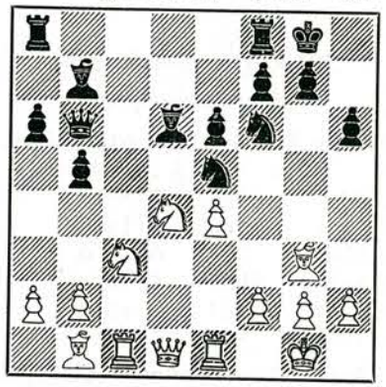

18. Sc6?

Idérikt och aggressivt spelat, men draget finner sin vederläggning. Genom 18. Sf3 kunde vit ha eftersträvat förenkling.

18. —, L×c6

Egendomligt nog torde 18. —, D×c6 vara en klarare vederläggning, ty på 19. Sd5 (19. L×e5, L×e5. 20. Sd5, Dd6!) följer 19. —, Dd7, och nu förvarken 20. Sb6, De7. 21. S×a8, L×a8. 22. f4, Sc4 eller 20. L×e5, e×d5 till för vit önskvärt resultat.

19. D×d6, Sc4

Styrkan av detta drag måste vit ha underskattat.

20. Dd3, Tad8 21. —, Sa4!

Härigenom undgår vit omedelbart katastrof, även om svart behåller goda vinstchanser.

21. —, Da5 22. Dc3, D×c3
23. S×c3, S×b2 24. Sd1, T×d1
25. Te×1, S×d1 26. T×c6, Sb2
27. Tc6×a6?

Alltför optimistiskt spelat! Bättre var 27. e5, Td8. 28. Lc2.

27. —, Td8 28. Td6, Tc8
28. Lf4, g5 30. Le3, Sc4

Malmgren framtvingar nu ett lättvunnet slutspel.

31. Td1, S×e3 32. f×e3, Sg4
33. Te1, Tc3 34. h3, S×e3
35. Kf2, Sc4 36. Td1, Kf8
37. Td7, Tc1! 38. Ld3, Se5
39. Td4, S×d3 40. T×d3, Tc2†
41. Kf3, T×a2 och svart vann.

5913. Dambondespel.

Klass 1, grupp 2.

Gunnar Lundh, Gävle.		**Robert Eriksson,** Eskilstuna.	
1. d4,	d5	2. Sf3,	Sf6
3. e3,	c6	4. Ld3,	g6
5. Sbd2,	Lg7	6. 0—0,	0—0
7. Se5,	Sbd7	8. f4,	c5
9. c3,	c×d4	10. e×d4,	Se8
11. Df3,	Sb6		

Efter svarts mindre goda spelöppning vore 11. —, S×e5 (12. d×e5!) det relativt bästa.

12. f5!, Sd6 13. g4, f6?

Ställning efter 13. —, f6.

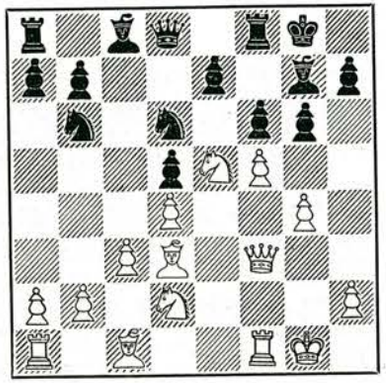

Svart borde dock insett att han inte kunde tillåta sig denna utmaning. Men det är redan svårt att välja drag, ty vit hotar att förstärka angreppet med Dh3 och Sdf3.

14. S×g6!, h×g6 15. f×g6, Dd7
16. Lf5, e6 17. Dh3, Te8
18. Dh7†, Kf8 19. Ld3, e5
20. Lf5, S×f5 21. g×f5, e4
22. b3!

Att ett sådant litet drag kan vara så starkt!

22. —, Te7

Givetvis tvunget.

23. La3, Dc7 24. Tae1, a5
25. S×e4!

Väl förberett och direkt avgörande.

25. —, d×e4 26. T×e4, Sd5
27. Tfe1, D×c3

Ställning efter 27. —, D×c3.

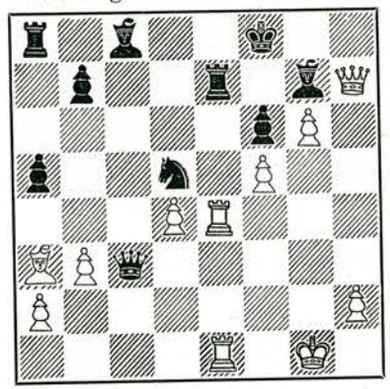

28. L×e7† (?)

I stridens hetta (som det brukar urskuldas med) uraktlåter vit knockoutslaget 28. T×e7! En säker »poängseger» kan dock inte fråntas honom.

38. T×e2, L×f5 29. T×e7, D×d4†
28. —, S×e7 31. Kf2, Dd2†
30. T1e3, Dd1† 33. Kg2, Dd2†
32. Kf3, Dd1† 35. Kg4, Dd4†
34. Kg3, Dd6† 37. Te2, D×e2
36. Kh5, Dd1† 39. Te7!

Det enklaste vinstsättet.

39. —, K×e7 40. D×g7†, Ke6
41. Df7†, Ke5 42. g7, Le6
43. Df8, Ta6 44. g8D, L×g8
45. D×g8, a4 46. Db8†, Ke6
47. D×b7, Ta5† 48. Kh6

Uppgivet.

Bortsett från försummelsen i 28:e draget är partiet fint och starkt spelat av vit.

5914. Halvslaviskt.

Från Finlands Centralschackförbunds 1. mästerskapsturnering i Helsingfors den 27.5.1944. Rond 3.

I. Niemelä.		**A. Fred.**	
1.	d2—d4		d7—d5
2.	c2—c4		e7—e6
3.	Sg1—f3		c7—c6
4.	Sb1—c3		Sb8—d7

Om man fordrar att varje spelöppningsdrag skall vara absolut korrekt, så är faran nära att spelet blir händelsefattigt. Men å andra sidan måste teoretikern fördöma ett drag, som i ett så här tidigt stadium tillåter ett fientligt centrum, det spelaren senare på intet sätt kan störa eller rubba.

Svart bör spela 4. —, Sf6, eller, om han nödvändigt vill vara originell,, stonewallformationen 4. —, f5.

5.	e2—e4!	d5×e4
6.	Sc3×e4	Sg8—f6
7.	Se4—c3	— —

Denna retur är åtminstone i vår variantsamling ett nytt drag, i st. f. vilket ständigt spelats 7. Ld3. Av det gamla partiet Pillsbury—Tschigorin, Wien 1890, att döma får svart dock ett acceptabelt spel efter 7. Ld3, S×e4. 8. L×e4, Lb4† 9. Ld2, L×d2† 10. D×d2, 0—0.

Om partidraget jämte vits 10:de och 12:e drag berikar teorin, så förlåta vi svart mer än gärna hans spelöppningssynder!

7.	— —	Dd8—c7
8.	Lf1—d3	h7—h6
9.	0—0	b7—b6

En Tschigorin (se Burn—Tschigorin, Barmen 1905) skulle nog i denna stund ha spelat Le7 och rockerat.

10. d4—d5! — —

Niemelä, Finlands förre landsmästare, är en av landets bästa kombinationsspelare, men en glossator måste alltid undersöka, om han eventuellt inte bluffar. I detta fall är dock framstöten enligt vår mening fullkomligt korrekt, ja, den vederlägger t. o. m. svarts uppbygge.

10.	— —	Sd7—c5
11.	Ld3—c2	c6×d5
12.	Sc3—b5	Dc7—b8
13.	g2—g3	Lf8—d6

Primärhotet var Lf4.

14.	b2—b4	Sc5—b7
15.	Lc1b2	Lc8—d7
16.	Lb2×f6	g7×f6
17.	Sf3—d4	a7—a6

Ställning efter 17. —, a6.

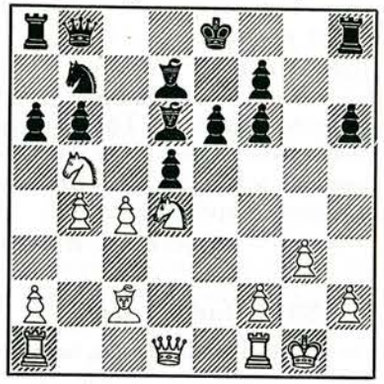

18. c4×d5! — —

Också nu ställa vi oss skeptiska, förrän vi rita ett utropstecken. Diagonalerna b1—h7 och d1—h5 spela dock en så avgörande roll i analysvarianterna ,att vi låta varje tvekan fara.

18. — — Ld7×b5

Om 18. —, a×b5, så 19. d×e6! med samma ödande verkan som i partiet. Öppnandet av e-linjen (18. —, e×d5) är rena självmordet, men 18. —, e5 förefaller att åtminstone övergående vara det enda förnuftiga. Hade varit intressant att se, huru den i kombinationsställningar tungt pustande vitspelaren då hade förfarit.

19. d5×e6 ! Ke8—f8

Att slå tornet är döden, ty vit fortsätter sitt bondetåg längs diagonalen och avgör partiet i ungefär samma stil som i spelvarianten. Men inte heller textdraget kan numera rädda svart.

20.	e6×f7!	Sb7—d8
21.	Tf1—e1	Ld6—e5
22.	Lc2—b3	Lb5—d7
23.	f2—f4	Le5×f4

Det lönar sig inte att utföra sifferanalyser, ty svarts drag äro tvungna och lätt begripliga.

24.	Sd4—f5!	Sd8×f7
25.	Dd1×d7	Ta8—a7
26.	Dd7—e6	Lf4—e5
27.	Ta1—d1	b6—b5
28.	Te1×e5	f6×e5
29.	De6—f6	Db8—c7
30.	Df6—g7†	Kf8—e8
31.	Lb3×f7†,	

och svart gav upp.

»Halvexelsior» i partiform.

Påminer om schackmästaren R. Krogius i dennes glansdagar. Emellertid blev Niemelä så trött efter denna prestation, att han inte infann sig påföljande dag, då 4:e ronden spelades.

(Anm. av A. Hinds.)

5915. Indiskt parti.

Från matchen Holland—Jugoslavien.

	van Scheltinga.	Gligoric.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	Dd1—c2	c7—c5
5.	d4×c5	0—0
6.	Sg1—f3	Sb8—a6
7.	e2—e3	Sa6×c5
8.	a2—a3	Lb4×c3†
9.	Dc2×c3	b7—b6
10.	Lf1—e2	Lc8—a6
11.	b2—b4	Sc5—e4
12.	Dc3—b3	d7—d5
13.	Lc1—b2	La6×c4
14.	Le2×c4	d5×c4
15.	Db3×c4	Ta8—c8
16.	Dc4—e2	Se4—c3
17.	Lb2×c3	Tc8×c3
18.	0—0	Dd8—c8

Initiativet har glidit över till svart; det är märkligt hur lätt vit faller offer för motståndarens energiska spelföring.

19.	Tf1—d1	Sf6—e4
20.	Sf3—d4	e6—e5
21.	Sd4—b5	Tc3—c2
22.	De2—f3	Se4×f2
23.	Sb5×a 7	Dc8—c4
24.	Td1—f1	Sf2—e4
25.	Tf1—d1	Se4—c3
26.	Td1—f1	e5—e4
27.	Df3—g4	Dc4—c7!
28.	Ta1—c1	Tc2×c1
29.	Tf1×c1	Sc3—e2†

Uppgivet.

Euwe—Pirc 5—5.

Dr Euwe har varit inbjuden till Jugoslavien och därvid utkämpat en match om tio partier med den välkände mästaren Pirc. Matchen slutade oavgjort med två vinst för vardera och sex remier.

Pirc (f. 1907) är sedan ett tjugotal år känd som en god internationell mästare. I Saltsjöbaden placerade han sig lika med landsmannen Gligoric (en poäng efter Ståhlberg), och även i årets jugoslaviska mästerskap kom de båda på samma poäng. Resultatet mot exvärldsmästaren får dock räknas som Pircs hittills främsta merit. Han inledde matchen med en synnerligen övertygande seger i ett instruktivt positionsparti, där motståndaren inte hade den minsta chans att komma ur ett järnhårt grepp. Partiet följer här:

5916. Damgambit.

Spelat i Bled 15.6.

Pirc—Euwe.

1.	d4,	d5	2.	c4,	c6
3.	Sf3,	Sf6	4.	e3,	Lf5
5.	Ld3,	e6	6.	0—0,	Sbd7
7.	Sc3,	L×d3	8.	D×d3,	Lb4
9.	Ld2,	La5			

En liknande löparmanöver (Lb4—a5—c7) försökte Euwe mot Botvinnik i VM utan framgång.

10.	Tfd1,	0—0	11.	Tac1,	Te8
12.	Le1,	h6	13.	De2,	a6
14.	a3,	b5?	15.	c×b5,	c×b5
16.	Tc2,	Lc7	17.	Tdc1,	Ld6

Nu visar sig bristerna i svarts partianläggning — hans 14:e drag resulterade i att motståndaren kunde ta c-linjen i besittning.

18.	Sa2,	Sb6	19.	La5,	Db8
20.	L×b6,	D×b6	21.	Tc6,	Db8
22.	Sb4,	L×b4			

Avslaget är tvunget, trots att det bidrar till att öka vits tryck.

23.	a×b4,	Sd7	24.	b3,	Ta7
25.	Da2,	Da8	26.	Da5,	Tb8
27.	h3,	g6	28.	Tc7,	Sb6
29.	Se5,	T×c7	30.	T×c7,	Tb7
31.	Tc6,	Da7	32.	Sd3,	Kg7
33.	Sc5,	Tb8	34.	S×a6	Uppg.

Turneringen i Wien.

Schlechter-minnesturneringen i Wien resulterade i en delad seger för Foltys, Tjeckoslovakien, och Puc, Jugoslavien, vilka vardera uppnådde 9 poäng av 13 partier. Därefter följde Kottnauer och Opocénsky, Tjeckoslovakien, Platt, Österrike, och Rabar, Jugoslavien, vardera 8½ poäng, österrikarna Paoli 6½, Fletzer och Müller 5½, Galia och Lokvenc 5, Kaliwoda och Kovacs 4, och Beni 3½.

Foltys har än en gång befäst sitt anseende som en första rangens mästare. I Puc har Jugoslavien fått fram en ny stjärna, nästan av Gligoric's klass. Österrikaren Platt har slagit sina landsmän med häpnad; genom att först vinna årets mästerskap för Wien och nu denna goda insats i internationell konkurrens. Han förlorade ändå sista partiet (mot Puc).

Turneringen tilldrog sig synnerligen stort publikintresse med hundratals åskådare vid varje rond; sista dagen över 500.

Här följer ett av turneringens intressantaste partier med kommentarer efter DN.

5917. Kungsindiskt parti.

Foltys—Kovacs.

1.	d4,	Sf6	2.	c4,	g6
3.	g3,	Lg7	4.	Lg2,	d6
5.	Sc3,	Sb-d7	6.	e4,	e5
7.	Sg-e2,	0—0	8.	0—0,	e×d4

Den ryske stormästaren Boleslavskij har på ett oefterhärmligt sätt vetat att skapa möjligheter för svart i en variant som strängt taget är underkänd av teorin. De flesta försök att gå i Boleslavskijs spår har dock slutat mindre väl.

9.	S×d4,	c6	10.	h3,	Te8
11.	Te1,	Sc5	12.	Sb3,	Le6

På detta till synes oskyldiga drag har vit en stark manöver, som ger honom klar fördel. I själva verket är svarts spel redan obekvämt — en Boleslavskij skulle aldrig ha låtit det gå därhän!

13. e5!, Sf—d7

Om S×b3, så 14. e×f6, S×a1. 14. f×g7, och springaren är instängd.

14. e×d6

Ett starkt »brohuvud» långt inne i fiendens ställning.

14.	—,	L×c4	15.	T×e8†	D×e8
16.	S×c5,	S×c5	17.	Le3,	Sd3

Den förposten retirerar strax med oförrättat ärende.

18.	Dc2,	Se5	19.	Td1,	Le6
20.	Se4,	Ld5	21.	Lg5,	L×e4

Vits springare var så hotande att den genast måste oskadliggöras, men följden blir att det vita trycket alltmera ökar.

22.	D×e4,	Dd7	23.	Le7,	Te8

Hotar ett ögonblick T×e7, men sedan detta enkelt parerats är svarts springare i livsfara. Det hela leder logiskt fram till slutdraget.

24.	Lf1,	c5	25.	Dd5,	a6
26.	Te1				

Ställning efter vits 26:e drag:

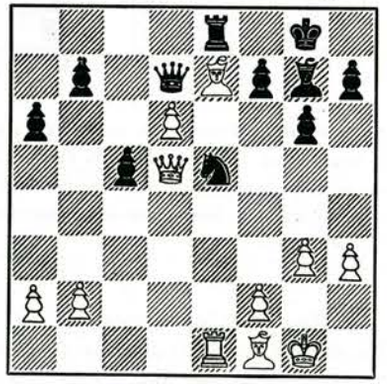

26.	—,	Sc6	27.	D×f7†!	

Uppgivet.

Studier

Bidrag och lösningar sändas till A. WERLE, Krukmakaregatan 38, 1 tr., Stockholm 4.

287. **G. Bernhardt,**
Tyskland.
Original.

7+6=13. Remi.

288. **A. Hildebrand,**
Uppsala.
Original.

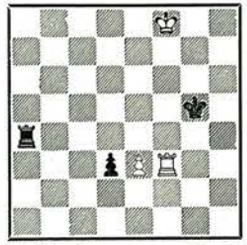

3+3=6. Remi.

289. **Åke Hellström,**
Särna.
Original.

5+6=11. Remi.

För originalstudierna lösningstävlan med två bokpris.
Frist en månad efter häftets utgivning.

290. **Walter von Holtzhausen,**
Deutscher Wochenschach 1897.

3+4=7. Remi.

291. **K. A. L. Kubbel,**
Bohemia 1911.

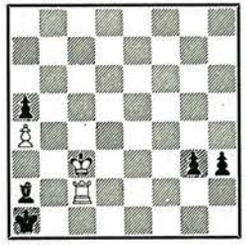

3+5=8. Remi.

292. **A. Werle,**
Polistidningen 1944.

4+4=7. Vinst.

Sommarlätt är denna spalt avsedd att vara; Jag hoppas nu bara att lösaren finner den vara så där lagom, och inte alltför fredlig trots att den till fem sjättedelar inrymmer vänskapliga remislut. Lösningarna till april —maj kommer samtidigt med junihäftets lösningar.

Jugoslavien segerrik.

En dubbelrondig 10-mannamatch Jugoslavien—Österrike har ägt rum i Zagreb. Jugoslaverna visade stor överlägsenhet och hemförde seger med 16½—3½. Vid första bordet vann Gligoric båda partierna mot Lokvenc.

Även Schweiz har gästat Jugoslavien och utkämpat en liknande match. Denna gång vann Jugoslavien med 17½ — 2½. Efter jugoslavernas planerade matcher mot Sverige i höst, bör vägen vara jämnad för segerherrarna att ta en dust mot ett ryskt landslag.

Problem

Redaktion: BROR LARSSON, Kungstensgatan 63, 4 tr., Stockholm.

9525. **G. Thomas,**
Danmark.

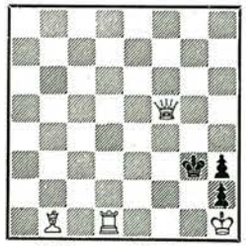

Självmatt i 3 drag.
A) som diagram.
B) flytta Td1 till e2.
C) flytta Df5 till e4.

9526. **S. Björklund,**
Göteborg.

Matt i 3 drag.

9527. **J. Hannelius,**
Finland.

Matt i 2 drag.

9528. **A. Rohorinski,**
Polen.

Matt i 2 drag.

9529. **V. Sebastià,**
Spanien.

Matt i 2 drag.

9530. **Z. Zilahi,**
Ungern.

Matt i 2 drag.

Värmebölja.

9631: A. Hildebrand, Uppsala. Kh6, Tc8, Lh6, e2 — Kh4, Bc2, e7. f4, g3, h2, h3. 2‡.
9632: H. Hultberg, Stockholm. Kg7, De3, Lc5, Sd8, Be4 — Ke5, Bd7, e7, f5. 2‡.
9633: S. Sandin, Märsta. Kg6, Te6, La8, c5, Be7 — Ke8, Sb8. 2‡.
9634: H. Holm, Storvik. Kh5, Th3, La3, c2, Be4 — Ka1, Lh2, Ba2, e5, g3. 3‡.
9635: H. Hultberg. Kc2, Dh5, Tf7 — Ke6, Sa5, Be3, e4. 3‡.
9636: C. P. Nilsson, Hälsingborg. Kg4, Te6, g8, Le4, Se7, Be5, g7 — Kf7, Lc7. 3‡.
9637: H. Hultberg och B. Larsson. Ka2, Tf3, Lb3, Se4, Bd2 — Kc1, Tb1, Sh1, Bb2, d3, d4. Sj‡ 2.
9638: Fr. Lindgren, Lidingö, Kd6, Dh8, Ta2, b3, Lc5, Bf7, g3 — Kh2, La1, g2, Hj‡ 2.
9639: H. Ternblad, Västerhaninge. Kf6, Ld5, Sf 5— Kh8, Dd7, Th7, Se7. Hj‡ 2.
9640: F. Sandberg, Vilhelmina. Kc3, Se8. Ba5 — Ka3, La4, Ba7, b5, Hj‡ 4 (Skenspel).
9641: H. Jansson, Torpshyttan. Kg1, Lc6 — Kd6, Dd7, Tb1, c1, Lf1, g3, Hj‡ 5.
9642: B. Larsson. Ke1, Th1, Bg2, h3 — Kg3, Lc1. Kortaste hj‡ ?
9643: M. Wittlich, Stockholm. Kb1, Te1 — Kd4, Td2, h3. Maximummer, Sj‡ 3.
9644: B. Pettersson, Eskilstuna. Kd4, Sc8 — Kf7, Bg7. Vit och svart återta sista draget varefter svart spelar så att vit kan göra matt i ett drag.
9645: R. Nilsson, Kalmar. Ka8, Lb8, Bd6 — Kd7, Sd5. Svart och vit återta sista draget så att vit kan göra självmatt i ett drag.
9646: B. Larsson och H. Ternblad. Kc1, Td1 — Kc8, Td8, Lf8, Bc7, d7, e7, f7, g7. Svart återtar, vit återtar och gör matt i ett drag. Lösningsfrist en månad.

Lösningar 9498—9509, april—maj.

9498. (Reinhard). 1. c4, Kg6. 2. Th8, Kf7. 3. Lh5, Ke6. 4. Lg6, Kd7. 5. Lf7, Ke6. 6. Le6, Kb7. 7. Ld5, Ka6. 8. c5, Kb5. 9. Sb4, a×b4. Men även 4. —, Kd7. 5. Te8, Kc6. 6. c5, K—. 7. Lf7, K—. 8. Te7, Kb5. 9. Sb4. *9499 (Boswell).* 1. Ke7, D×g7 (D×g8). 2. Kd6 (Kd8). Vacker korrespondens mellan de båda temapjäserna T och L (IA). *9500 (Larsson).* 1. Te6, T×e6. 2. Le2, Th1. 3. Ld1, Te1. 4. Le2, Ta1. Kan vi be att få mer av det slaget (ÅA). Filurusk inledning (HJ). *9501 (Knöppel).* 1. Lf3 hot 2. S×c4, K×d6 (S×f7, S—). 2. Le7 (S6×f7, Tf5). En gedigen trea med vackra modellmatter (LL). Elegant, ekonomiskt och effektfullt (IA). En förnäm sak (OB). *9502 (Marysko).* 1. D×g6, b2. 2. Dg1, c×d. 3. Dg6. Bilösn. 1. Dc1. *9503 (Nurmi).* 1. Tg1, Sg6. 2. Sg2. Ett utmärkt gjort skärningspunktsproblem (MW). Ett trevligt problem (SWJ). *9504 (Åkerblom).* 1. Tg5 hot 2. Lf5, Tc4 (Tc5, Te2, Tf2, Lc3, Ld2, Tg2, Tc6). 2. Df5 (Tg4, De5, De5, Df5, Sg3, De5, Tg4). Bra! Synd på dubbelspelet 1. —, Lc3. 2. Dc6 eller Df6 (FS). Innehållsrikt och synnerligen välkonstruerat fjärrblockadsproblem (LL). *9505 (ten Cate).* 1. Se1. Albino d. v. s. en vit B gör i olika varianter fyra olika svarsdrag. *9506 (Eerkes).* 1. Lg6. Två intressanta interferenser med svart T (LL). *9507 (Hermansson).* 1. De1. En invecklad linjeöppnings- och avskärningshistoria med ff i ff som extra krydda. Den oklanderliga utformningen är ett extra plus (LL). *9508 (Laaksonen).* 1. Dc7. Dragplikt med obetydlig dual i skenspelet efter 1. —, Le7. 2. Dd4 eller Se×3. Innehållsrik. *9509 (Zilahi).* 1. h8D. Symmetriskt och elegant men alltför kraftig inledning (LL).

Korrektur: I 9510 (Wittlich) skall vit K stå på b1.

OBS.! I problem nr 9528 å föreg. sida skall tillsättas en svart springare på g7.

Remi i vinstläge.

Korrespondensspelaren Gillis Andersson i Aneby blev som åskådare av tävlingarna vittne till ett trevligt partislut, som han har haft vänligheten tillsända oss — dock utan uppgift om namn och klass på de medagerande!

Vit vinner på följande sätt:

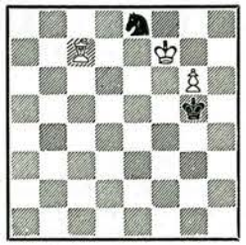

1.	Lc7—d8†	Kg6—h5
2.	Ld8—e7	Kh5—h6
3.	Le7—b4!	Kh6—h5
4.	Lb4—a3!	Kh5—g5
5.	La3—c1†	Kg5—f5
6.	Lc1—f4!!	

Vitspelaren tog emellertid remi efter några ineffektiva drag längs löpardiagonalen b8—h2, men blev nog rätt dyster till sinnes när han fick ovanstående tillrättalagt för sig omedelbart efter partiet, skriver herr Andersson.

Offer — motoffer.

I partiet mellan stockholmarna A. Bergqvist och O. Appelqvist, i mästarklassens andra grupp, var vit i diagramställningen vid draget och förhastade sig med L×f5? Det följde motoffret S×e5! Svart fick ett starkt angrepp och vann. Detta var den nya landslagspelarens enda förlust.

O. Appelqvist

A. Bergqvist

★

Tjeckoslovakien—Österrike.

har utkämpat en dubbelrondig landskamp med 10-mannalag, en rond i Wien och en i Prag. Tjeckerna segrade med slutresultatet 13—7 (6—4, 7—3).

Korrespondensturneringar

Korrespondensschackkommittén:

ORDFÖRANDE:
Köpman P. O. Frank, Rutger Fuchsgatan 1, Stockholm. Tel.: 41 35 34.
VICE ORDFÖRANDE och ledare av de nationella tävlingarna:
Ingenjör E. Hugolf, Timforsvägen 2, Stureby, Stockholm. Tel.: 48 55 99.
SEKRETERARE:
Tjänsteman P.-G. Högborg, Skeppargatan 80, Stockholm. Tel.: 60 44 00.
LEDARE av de internationella tävlingarna:
Tjänsteman E. Larsson, Kinnekullevägen 37, Traneborg, Stockholm. Tel. 26 04 19.

Individuella VM-turneringen i korr.-schack.

De 11 VM-kvalificeringsgrupperna börjar nu klarna. Sålunda vinner Barda (Norge) grupp 3, Scheltinga (Holland) grupp 4, Napolitano (Italien) grupp 6, *Malmgren (Sverige)* och Mitchell (England) grupp 7, G. Wood (England), Collins (USA) och Van't Veer (Holland) grupp 8, Balogh (Ungern) grupp 9, Cuadrado (Argentina) grupp 10, Sverre Madsen (Norge) grupp 11. Som återstående finalister tippas Szigeti (Ungern), Viaud (Frankrike), Purdy (Australien) och Dr. Adam (Tyskland). Vår vän Malmgren får en svår uppgift.

De två starkaste grupperna var nr 6 och 9. Den förra hade Napolitano (Italien), Lupi (Portugal), Batik (Tjeckoslovakiet), Barcza (Ungern), Blau (Schweiz), Bernstein (Frankrike) och Heilimo (Finland). Napolitano har 4½ poäng med Lupi kvar men så var han redan på 1930-talet en av Europas starkaste korr.-spelare. Anmärkningsvärt är Barczas dåliga prestation (3 remi och 1 förlust), ett nytt belägg för att närspelsmästarna har föga att hämta mot korr.-specialisterna.

Grupp 9 bestod av Balogh (Ungern), Henry Pedersen (Danmark), Åke Lundqvist (Sverige), Urbanec (Tjeckoslovakiet), Ohls (Finland), Rusinowski (Polen) och Moen (Norge). Trots att det var Lundqvists debut i internationellt korr.-schack, såg det länge ut, som han skulle kunna vinna gruppen. Ungraren Balogh förlorade dock bara ½ poäng (mot Lundqvist) medan Lundqvist förlorade 1 poäng (remier mot Balogh och Urbanec). Här följer partiet mellan Moen och Balogh, som hade en avgörande betydelse för Baloghs gruppvinst. Kommentarerna är Baloghs egna.

Spanskt parti.

Trygve Moen—Dr. John Balogh
(Norge) (Ungern)

Korrespondensparti 1947—1949.

1.	e4	e5	2.	Sf3	Sc6
3.	Lb5	Sf6	4.	0—0	Lc5
5.	Sc3	0—0	6.	S×e5	S×e5
7.	d4	Ld6	8.	d×e5	L×e5
9.	Ld3	c6	10.	f4	Ld4†

Enklare och troligen bättre är 10. — — L×c3 11. b×c d5.

11.	Kh1	d6	12.	h3	

Om 12. Se2 Lg4 13. h3 Sh5 14. De1! L×e2 15. L×e2 Sf6! och Te8.

12.	— — —	Te8!	13.	Df3	Sd7!

Hotar Sc5 och även Dh4

14.	Se2	Lb6	15.	c3	

Om nu Sc5 så 16. Lc2 men manövern gör e4-bonden svag.

15.	— — —	Dh4!	16.	Sd4	

Om 16. Dg3? så Dh5 med hot Sc5!

16.	— — —	Sf6!	17.	Le3	Lg4
18.	Df2	Dh5	18.	Kg1	Ld7
20.	Sf3	c5!			

20. — — S×e4 eller L×e3 ger ej svart någon fördel. Om nu 21. Sg5 så Sd5!

21.	Sd2!	Lf5!			

Om 21. — — Sd5 så 22. Sc4 S×e3 23. S×b6 etc.

22.	Le2				

Om 22. e×f så naturligtvis Sd5!. Svagt är också 22. g4 på grund av D×h3!

22.	— — —	Dh6	23.	e×f5	Sd5
24.	Sc4!	S×e3	25.	S×b6	a×b6
26.	Lb5!	S×f1!			

Om 26. — — Te7? så vinner svart ej bonde med 27. Tfe1 S×f5 utan förlorar pjäs 28. g4! T×e1† 29. T×e1 Sh4 30. g5 Dh5 31. Le2!

27.	L×e8	T×e8	28.	T×f1	d5!
29.	Te1		(Vit erbjöd rem.)		
29.	— — —	Dc6	30.	Te3	h6!
31.	Te5?	Td8	32.	Dh4	Ta8!
33.	De7	d4!	34.	c4!	Df6!
35.	Dd7!	Td8!	36.	Te8†	T×e8
37.	D×e8†	Kh7	38.	Dd7	

Om 38. De4 så b5! 39. c×b Dd8! 40. Dd3 (om 40. f6† Kg8 eller 40. b3 d3† eller 40. Kf1 d3! 41. f6† Kg8 42. De7 Dd5! eller Kf1 d3! 41 Ke1 Da5†! 42. b4 c×b! resp. 42. Kd1 D×b5! (40. — — Da5! 41. Dc4! f6! med fördel för svart.

Ställning efter

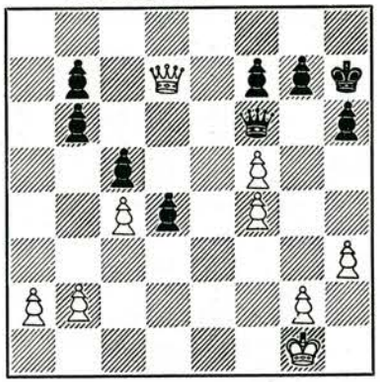

38. — — — b5!! 39. c×b

Om 39. D×b5? så d3 40. D×c5 Dd8! och vinner. Om 39. b3 så b×c 40. b×c b5! 41. c×b c4 42. Dc6 c3! 43. De4 Dd8! och svart vinner

39.	— — —	c4	40.	Dd5	d3!
41.	D×c4	Db6†!	42.	Kh2	De3!
43.	D×f7				

Svart föreslog här 43. f6! Kg6! 44. f×g K×g7 45. Dc3† Kg6, vilket ger möjligheter till längre motstånd som Dr. Balogh anför i utförliga analyser.

43. — — — d2! 44. Dd7

Ej 44. f6? på grund av D×f4† och matt i 2 drag . Eller om 44. Dg6† så Kg8! 45. Dg4 h5! 46. D×h5 D×f4† 47. Kh1 De5! resp. 46. Dd1 De1! 47. Db3† Kh7 och svart får en andra dam och vinner

44. — — — D×f4† 45. Uppgivet.

Svart angav dragen 45. Kg1 De3† 46. Kh2 De5† 47. Kg1 De1† 48.Kh2 d1D.

Spela internationellt korr.-schack.

Det internationella korr.-schackförbundets individuella turneringar har rönt ett mycket stort intresse i hela världen. Trots att de startades så sent som i januari i år har 50 st. turneringar kommit i gång, och nya grupper börjar oavbrutet. Spelarna indelas i 5 olika klasser (Championklass, mästarklass, I, II och III). Vid uppnående av 2/3 av möjliga poäng sker uppflyttning till högre klass. Varje grupp består av 7 spelare (i regel från 7 olika länder) och var och en möter i ett parti samtliga de övriga. Dessutom finns s. k. knockoutturneringar, där varje grupp omfattar 16 spelare. Dessa turneringar är speciellt avsedda för dem, som ej vill ha så många som 6 partier utan endast enstaka. I första ronden paras de 16 spelarna ihop två och två och dem emellan spelas två partier ett A och ett B. Den som vinner parti A går vidare till nästa rond. Blir parti A remi avgör parti B. Blir även parti B remi, blir det omspel med ombytta färger. Slutligen har ICCA introducerat s. k. slutspelsturneringar. Varje grupp har 4 spelare. 2 av turneringsledaren angivna slutspelsställningar spelas mot var och en av de övriga i gruppen. För dem som önskar träning i slutspelskonsten rekommenderas dessa turneringar särskilt.

För deltagande i ICCA:s ind. turneringar är prenumeration på tidningen MAIL CHESS obligatorisk. Kostar för helår Kr. 8:— och halvår Kr. 4:—. Dessutom tillkommer startavgifter som utgör Kr. 3:75 per turnering. Anmälan sker enklast genom beloppets insättande å postgirokonto 15 61 69 (E. Larsson, Bromma), varvid på talongen angives vilken eller vilka turneringar anmälan gäller samt spelstyrka. Språkkunskaper är icke nödvändiga. Även nybörjare är välkomna. Otaliga är de vänskapsförbindelser, som knutits mellan olika länders schackspelare tack vare korr.-schacket. När det gäller närschackspel, är det ju endast ett mycket ringa fåtal, som får tillfälle till internationellt spelutbyte. I korr.-schacket däremot har alla spelare samma möjligheter till internationellt utbyte från nybörjaren till landslagsspelaren. För folkens förbrödring spelar därför korr.-spelet en betydligt större roll än närspelet.

Sverigemästerskapet 1948.

Sicilianskt parti.

Olle Smith, Munkedal.	*Sven Karlsson*, Östersund.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	d7—d6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	g7—g6
6. f2—f4	— —

Detta »vassa »bondedrag ger möjlighet till intressanta förvecklingar.

6. — — Lf8—g7?

Bäst anses: 6. —, Sc6. 7. S×c6, b×c6. 8. e5, d×e5. 9. D×d8, K×d8. 10. f×e5, Sg4. 11. Lf4, Le6! 12. 0—0—0†, Kc7! 13. h3, Lh6 o. s. v. I partiet Auerbach—Lissitzin, USSR XVI, förekom följande: 8. e5, Sf—d7! 9. Lc4, Sb6. 10. Dd4?, Lg7 med gott spel för svart. Vit spelar troligen bättre 6. —, Sc6. 7. Le2, Lg7. 8. Le3 o. s. v. Intressant är det av Flohr rek. 6. —, Sd7. Tolush—Abramyan, Leningrad — 39: 6. —, Sd7. 7. Le2, Lg7. 8. Le3, 0--0. 9. Lf3, Sb6. 10. De2, e5. 11. Sb3! —. Horowitz—Reshevsky, New York —44: 9. 0—0, a6. 10. Lf3, Dc7. 11. Kh1, Tb8. 12. a4, —. W. Winter—B. H. Wood, Nottingham —46: 6. —, Sd7. 7. Le2, Lg7. 8. 0—0, 0—0. 9. Le3, a6. 10. Te1, b5. 11. Lf3, Lb7. 12. a3, —.

7. e4—e5 Sf6—g8

En nyhet! Efter det vanliga 7. —, d×e5. 8. f×e5 får svart ett nästan hopplöst spel, enda möjligheten torde vara, 8. —, Sf—d7. 9. e6, Se5. 10. Lb5, Se5—c6. I partiet Rune Strand--E. Rohjan, Göpenhamn —46, följde 7. —, Sh5! 8. Lb5†, Ld7. 8. De2, 0—0 med intressant spel.

8.	Lf1—b5†	Lc8—d7
9.	e5×d6	— —

Säkerligen bästa fortsättningen.

9.	— —	Ld7—c6
10.	0--0	Dd8×d6
11.	Lc1—e3	Sg8—f6
12.	Dd1—e2	0—0
13.	Ta1—d1	Dd6—c7
14.	f4—f5!	a7—a6
15.	Lb5×c6	Sb8×c6
16.	Kg1—h1	Tf8—e8

Det hotade bondevinst på e7.

17.	De2—c4	Ta8—c8
18.	f5×g6	h7×g6
19.	Sd4—e6!!	— —

Ett överraskande och vackert pjäsoffer, som ger vit ett fint angreppsspel.

19.	— —	f7×e6
20.	Dc4×e6†	Kg8—f8
21.	Tf1×f6!!	— —

Poängen! Om nu 21. —, L×f6, så Lh6†, Lg7, Tf1 matt.

21.	— —	e7×f6
22.	Le3—c5†	Sc6—e7
23.	Lc5—d6	Dc7—c4

Bäst, på — — Dd8 hade följt Se4!! med hot Sg5!!

24.	Sc3—d5	Tc8—c6
25.	Ld6×e7†	Te8×e7
26.	De6×e7†	Kf8—g8
27.	De7—d8†!	Kg8—h7
28.	Td1—d3	Dc4×c2?

Vit får nu tillfälle till ett sista och avgörande offer.

29.	Td3—h3†	Lg7—h6
30.	Th3×h6†!	Kh7×h6
31.	Dd8—h8	Kh6—g5
32.	h2—h4†	Uppgivet.

(Anm. av O. Smith.)

Ett sällsynt trevligt parti. Red:s anm.

Sverige—Argentina.

I denna landskamp leder Sverige med 2½—1½. Knut Moberg (Rydsgård) vann över Ruben Steinberg (Rosario), Knut Johansson (Ludvika) över Arturo Loeffler (Buenos Aires). Argentinarna torde nu ha fått stor respekt för svenska »knutar». Stig Lundholms remisanbud antogs av Pedro A. Martin (Buenos Aires) medan K. E. Grannholm på Gotland förlorade ett rafflande parti mot Mazzucchelli (Chacabuco). Här våra hittillsvarande vinstpartier.

Bord 6. Sicilianskt. Ruben Steinberg—Knut Moberg. 1. e4 c5 2. b4 (Den s. k. flygelgam-

biten, som på senare tid bearbetats av Marshall. I partiet Rosetto—Iliesco, Mar del Plata, 1944 följde 2 — c×b4 3. a3 d5! 4. e×d5 D×d5 5. Sf3! e5 6. a×b4 L×b4 7. Sa3 Sf6 8. Sb5 0—0! 9. Sc7 Dc5 10. S×a8 e4 med fördel för svart 2 — — e5 3. b×c5 (Bättre 3. Sf3 Sc6 4. b5 Sd4 5. S×e5 De7 6. Sc4 D×e4† 7. Se3) 3 — — L×c5 4. Lb2? Db6! (Nu blir det raffel) 5. L×e5 L×f2† 6. Ke2 L×g1 7. L×g7 Dg6 8. T×g1 (Det hotade damförlust) D×g7 9. Sc3 Sc6 10. Ke1 De5 11. g3 Sf6 12. De2 Sd4 13. Dd3 d5 14. Kd1 S×e4 15. S×e4 d×e4 16. Uppgivet.

Bord 9. Spanskt. Arturo G. Loeffler—Knut Johansson. 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 S×e4 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. d×e5 Le6 9. c3 Lc5 10. Sbd2 0—0 11. Lc2 S×d2 (Ej bra säger Fine i Practical Chess Openings och anför partiet Lasker—Rubenstein, St. Petersburg 1914. Draget torde dock vara bättre än dillworthska modenycken 11 — — S×f2?! som den engelske korrspelaren introducerade. I sin spelöppningsbok 1948 anför Pachman hur draget vederlägges men Dillworths namn är ersatt med Botvinniks) 12. D×d2! f6 13. e×f6 D×f6 (Rubenstein spelade T×f6) 14. Sg5 (Sydamerikanska funderingar? Annars brukar springaren defensift stanna på f3 och i stället spelas 14. Dd3) g6 15. b4 Lb6 16. Lb3 Tad8 17. Lb2 (Det ser hotande ut för svart men en dalkarl faller inte i första taget) Se5 18. S×e6 D×e6 19. Tae1 Dd6 20. Te4 Tf5 21. De2 Tdf8 (och nu får han motspel) 22. c4 T×f2! 23. c5? T×f1†. 24. D×f1, T×f1. 25. K×f1, Df8†. 26. Ke2 Sc4 27. Uppgivet.

Det svenska laget mot Argentina är mycket intressant då hela landet är representerat sålunda: (1) Lundholm från Bohuslän, (2) Z. Nilsson, Stockholm, (3) Harry Åman, Norrbotten, (4) E. Löfqvist, Uppland, (5) Arvid Svensson, Västergötland (6), K. Moberg, Skåne, (7) Heller, Vätserbotten, (8) K. E. Grannholm, Gotland, (9) Knut Johansson, Dalarna och (10) S. Cederlind, Värmland.

De långvariga kongressförhandlingarna i Eskilstuna söndagen den 17 juli, varom läses på annan plats i detta nummer, medgav inget möte mellan korrschackspelarna, och under den följande spelveckan ansågs det mindre lämpligt att koppla in hjärnorna på invecklade, administrativa problem. Kommittén hade emellertid före kongressen ett sammanträffande med några gamla, erfarna korrspelare, och såväl då som vid mera privata samtal under spelveckan framkom flera nya, värdefulla synpunkter på de under omarbetning varande »Spelregler och allmänna bestämmelser för de nationella turneringarna».

1949 års Sverigemästerskap i korrespondensschack startar under september. De landslagsspelare, som önska deltaga, skola senast den 15 september anmäla sig till turneringsledare Hugolf. Ungefär samtidigt beräknas den mästarklass grupp om högst 15 deltagare starta, vars segrare är direkt kvalificerad för landslagsklassen.

I övrigt hänvisas till de nya reglerna, som tills vidare gälla interimistiskt, och som alla landslags- och mästarspelare erhållit.

Turnering i Heidelberg.

Vid en internationell turnering i Heidelberg segrade tysken Unzicker med 7 poäng (5 vinst och 4 remier). Rossolimo, Frankrike, hade 6; O'Kelly, Belgien, Kieninger och P. Schmidt, Tyskland, vardera 5; Wade, Nya Zeeland, Niephaus och L. Schmidt, Tyskland, vardera 4, Wotkowsky, Tyskland, och B. H. Wood, England, vardera 2½ poäng.

Tyska mästerskapet.

Turneringen om tyska mästerskapet har hållits i Bad Pyrmont. Den gamle stormästaren Bogoljubow hemförde en säker seger med 10½ poäng. Närmast kom dr Tröger med 9½, L. Schmidt och Unzicker vardera 7 poäng. För titelförsvararen Unzicker innebär resultatet ett tillfälligt misslyckande; han rehabiliterade sig fullständigt genom sin seger i den påföljande turneringen i Heidelberg.

Schacknytt

NKF:s schackklubb 40 år.

Norrköpings kontoristförenings schackklubb har firat sitt 40-årsjubileum. Ett 35-tal personer deltog i högtiden och bland de närvarande märktes Östergötlands schackförbunds ordförande Oscar Pettersson, Linköping.

Blixtturneringen, som inledde kvällen, vanns av Olof Sterner med Nils Wallentin på andra plats. Under den lättare delen av programmet som kombinerats med supé förekom bl. a. underhållning av Aron och Valle samt prisutdelning. Förbundsordförande Pettersson utdelade sålunda priser, diplom och förtjänsttecken och prisbordet var den här gången mer än vanligt väldukat. Klubben har också i år vunnit distriktsmästerskapet och för alltid tagit hem ett pris som vandrat i ett 10-tal år.

DM-tecken överlämnades till varje man i laget, som bestod av W. Pettersson, N. Wallentin, B. Flisberg, M. Fränding, N. Månsson, R. Brynje, G. Johansson, G. Södergren, B. Nilsson, H. Jegenberg, och S. Edling.

NKF:s förtjänsttecken tilldelades B. Flisberg, R. Brynje, O. Sterner, W. Pettersson, G. Scöldberg, S. Edling och I. Ekman. W. Pettersson fick även mottaga klubbens diplom.

I klubbmästerskapet segrade M. Fränding med Flisberg på andra och R. Brynje på tredje. B-klassen togs av B. Åhlin, 2) I. Malmborg, 3) K. Kling.

Norrköpings kontoristförenings schackklubb får räkna sig som Norrköpings äldsta schacksammanslutning.

Starten skedde en höstkväll 1908, då nio medlemmar av NKF samlades för att bilda en schackklubb.

Klubben har genom åren förfogat över många goda spelare. Sålunda kan erinras om W. Petterssons seger i första klassen vid Härnösandskongressen och hur han sedan satte kronan på verket med seger i mästarklassen i Stockholm 1937.

Under de följande 10 åren tillfördes klubben många mästerskap. Även O. Sterner har vunnit första klassen i Sveriges schackförbund.

Klubben som under de senaste två åren inte förlorat någon match tog som nämnts med årets seger i distiktsmästerskapet hem Östergötlands schackförbunds vandringspris för alltid.

N. W.

★

FSJ:s Helsingforsschacksektion i Sverige.

Anställda vid Finska Statens Järnvägar äro sedan gammalt trägna Caïssatjänare. De ha egna schacksammanslutningar och ha efter kriget t. o. m. knutit förbindelser med yrkesbröderna i grannlandet. — Helsingforssektionen (»Pasilan Ronepaja») var överrest till Sverige under midsommaren och spelade matcher med järnvägsanställda både i Örebro och Stockholm. Matchen i Örebro, som var returmatcher (örebrospelarna voro i Helsingfors senaste sommaren), spelades dubbelrondigt den 26 och 27 juni, under matchen i Stockholm, som spelades två dagar senare, var enkelrondig. Örebromatchen vanns av det gästande laget med 15–13 (6½—6½; 8½—4½), men i stockholmsmatchen gick det en aning sämre, då slutsiffrorna visade 6½—5½ till stockholmarnas favör. Av de finländska spelarnas prestationer kan nämnas att schackredaktören i »Tejökansan Sanomat» (Arbetsfolkets Tidning) i Helsingfors P. Boemer och den säkra spelaren A. Kanervo vunno sina partier i samtliga matcher, och att A. Visa, som är schackmästare i Arbetarschackförbundet, besegrade Z. Nilsson i stockholmsmatchen. Matcherna spelades i Örebro på Konsum och i Stockholm på Schacksalongerna. — Vid hemkomsten voro de finländska spelarna imponerade över den utomordentliga gästfrihet, som visats dem. I Örebro hade det kanske varit en aning för ansträngande, då 4 fabriker »besiktigats» på en dag. Det var första gången de järnvägsanställda i Finland spelade i trupp utrikes. Skrivaren hoppas att det inte stannar vid detta.

Holländskt studentlag i Finland. Finland har länge haft goda problemförbindelser med Holland, men på spelschackets område har det varit något svagare. Vi ha inte ens haft besök av holländska mästare! Angenämnt överraskade blevo vi därför, då ett schacklag på 9 man från den holländska studentvärlden plötsligt dök upp i Helsingfors. En dubbelrondig match avverkades genast, 6—1 juli, mellan gästerna och ett lag från Akademiska Schackförbundet. Den slöt fördel in med 10½—7½ (rond I 5—4 till Holland och rond II 6½—2½ till Finland). Gästerna spelade även en match mot ett improviserat stadslag följande dag, alltså den 8. Resultatet blev 7—2 till finländsk favör. De holländska studenterna hade inte sina stadkaste spelare med i Helsingfors. Dessa befunno sig på turné i Balticum. Nu är det meningen att ett finländskt studentlag i augusti skall resa till Holland på svarsvisit. — Holländska ministern i Helsingfors van den Vlught var närvarande vid spelöppningen på Gamla Studenthuset den 6 och höll ett kort tal. Ett par dagar senare bjöd Finlands Schackförbunds ordf. A. Ilmakunnas gästerna på frukost och Centralförbundets ordf. I. Hörhammer på utflykt till sin sommarvilla. Lördagen den 9 juli arrangerade Finlands Studentnationers Förbund som avslutning en stor studentbal i Helsingfors.

Partiell förbundsturnering i Joensun. I anseende till schackföreningarnas relativa tunnsåddhet i Finland kan en till Finlands Schackförbund hörande förening arrangera partiell förbundsturnering, d. v. s. en turnering i någon av förbundets tre klasser. Denna rättighet tillvaratog schackklubben i Joensun, som under tiden 2—9.7.1949 anordnade en turnering i II klassen. Som segrare i 1:a gruppen utgingo Chr. Haikala från schackklubben i Nyslott och den unge spelaren A. Sauso från Helsingfors allm. schacksällskap. Vardera uppnådde 8 poäng. I 2:a gruppen segrade Y. Pitkänen från Imatra med 7 poäng. För att höja intresset hade ett vandringspris donerats. Värdarna fingo den första inteckningen med 16 poäng.

Sommaren i Finland lovar bli het, inte minst i schackligt avseende. Vi återkomma emellertid först i nästa häfte till den 4:de Badturneringen i Lovisa (17—24.7.), till vilken bl. a. fadderstadsrepresentanter från Sverige och Danmark voro inbjudna, till 1:a Badturneringen i Hangö (24—31.1), i vilken schackveteranerna Edg. Lindroos, E. Heilimo och Th. Gauffin spela, och till arbetarschackföreningens i Helsingfors stora sommarturnering på Sumparn (24.7—7.8), en restaurangholme utanför Helsingfors, som ägs av andelslaget »Elanto». — I st. f. E. Böök, som är upptagen med hamnanläggningar i Kemi, har K. Ojanen föreslagits och godkänts till den internationella schackturneringen i Tjeckoslovakien, som arrangeras i augusti—september i anledning av att 20 år förflutit sedan R. Rétis död.

*

Minnesturnering.

Den stora internationella turneringen i Teplice i Slovakien hålles till minnet av Richard Reti, som avled sommaren 1929. Gideon Ståhlberg deltar från Sverige, och i övrigt blir det framstående representanter från ett flertal nationer. Två eller tre tyska stormästare deltar. Turneringen spelas under tiden 26 augusti—17 september och räknar 18 deltagare. Rapport från evenemanget kommer i vårt septemberhäfte, som även innehåller referat från landskampen Sverige—Danmark i Köpenhamn den 17—18 september.

— — —

Av oförutsedda omständigheter — såväl tekniska som mänskliga faktorer — har detta häfte blivit åtskilligt försenat. För resten av året planerar vi fyra enkelnummer och hoppas att planerna skall gå väl i lås.

Zetterström & Persson, Boktryckeri A.-B., Stockholm 1949

RUBINSTEIN VINNER!

Äntligen har »Rubinstein gewinnt», boken om stormästaren i schack Akiba Rubinstein överflyttats till svenska. De ypperliga kommentarerna äro av den framstående spelöppningsteoretikern Hans Kmoch och den fängslande biografiska inledningen av d:r Jaques Hannak, båda från Wien. Översättningen är förtjänstfullt gjord av d:r Birger Malmström, Kristianstad, och det är Tidskrift för Schacks förlag, som ytterligare ökat sina meriter genom att utgiva dessa hundra glanspartier av en stor schackkonstnär. *(Sydsvenska Dagbladet.)*

NY LITTERATUR.

EUWE-KMOCH:	Groningen 1946. 393 sidor	Kr. 16: 25
HANS KMOCH:	Rubinstein vinner! 100 glanspartier av den store schackkonstnären	„ 11: 25
BJÖRN NIELSEN:	Hvordan man vinder en Gevinststilling	„ 6: —
	Kan de kombinere	„ 5: —
	Internationella turneringen i Aalborg 1947	„ 5: —

Frits Wigforss: **HUR MAN SPELAR SCHACK**

Tredje upplagan kompletterad och genomsedd av Gideon Ståhlberg och Erik Lundin.

NY UPPLAGA! Pris inbunden kr. 10: —

VÄRDEFULLA SLUTSPELSBÖCKER

EUWE: Bondeslutspel ..... Kr. 3: 25, Tornslutspel ..... Kr. 3: 25

SCHACKSPELET I SVERIGE Från äldsta till nuvarande tid

Minnesskrift

Utgiven av Sveriges Schackförbund
i anledning av dess 25. kongress

Prenumeranter å Tidskrift för Schack erhålla minnesskriften för Kr. 4: —

Restexemplar av Tidskrift för Schack

kommer att utförsäljas till ett pris av 25 öre pr styck. Det gäller udda häften från icke kompletta årgångar 1935—1942. Passa på detta tillfälle att till billigt pris komma över värdefulla häften. Sändas fraktfritt.

Utgivarekorsband till:

SCHACKLITTERATUR OCH SCHACKMATERIEL

BÖÖK: Schackmästaren Gösta Stoltz	häft.	Kr.	12:—
» » » »	inb.	»	15:—
CAPABLANCA: Lärobok i schack		»	6:40
COLLIJN: Lärobok i schack för nybörjare; kart.		»	4:—
» » » » » » (stora läroboken)	häft.	»	11:75
EUWE: Spelöppningsteori, 12 delar, Pr del kr. 2:50; hela verket		»	28:—
CEDER: Mattförelseproblem		»	4:25
KMOCH: Rubinstein vinner! 100 partier	inb.	»	11:25
MANDAL: Den äldre svenska schacklitteraturen		»	1:—
» Skånes Schackförbunds minnesskrift		»	1:50
NIELSEN: Hvordan man vinder en Gevinststilling		»	6:—
» Kongeangrebet		»	7:—
» Nimzowitsch, Danmarks Skaklærer		»	12:—
ROS: Samuel Loyd, 160 utvalda problem (nedsatt pris)		»	2:—
SPIELMANN: K. Schlechter: 126 partier		»	4:—
TIDSKRIFT FÖR SCHACK: 1908—1917, 1919—1924 per årgång		»	4:—
» » » 1925—1927 per årgång		»	2:—
» » » 1929—1934 per årgång		»	4:—
» » » 1939—1940 per årgång		»	5:—
» » » 1943—1945 per årgång		»	6:—
» » » 1947 per årgång		»	6:—
SCHACKSPEL Lyx		»	12:—
» (Klubbmodell)		»	4:50
SCHACKMATTOR (styvt papper 45×45)		»	0:50
TfS:s SPECIAL (nytt bräde i särklass!)		»	3:—
SCHACKPROTOKOLL per 100 st.		»	1:25
FÖRSEGLINGSKUVERT per 100 st.		»	1:80
TURNERINGSTABELLER (rondlistor) 6—8—10 spelare, per st.		»	0:03
» » 12—14—16 spelare, per st.		»	0:06
KORRESPONDENSKORT per 100 st.		»	1:15

TIDSKRIFT FÖR SCHACKS FÖRLAG

Drottninggatan 29 C • Stockholm

Zetterström & Persson, Boktryckeri A.-B., Stockholm 1949

Pris kr. 1:—.